

DARJODE JÏJTJEDH
GUUVIE-
RAAJROEH
LOHKEHTÆJJABÏHKEDIMMIE

AALKOE

Guvvieraajroeh maehtieh jeenjeh ovnessie årrodh. Såemies almetjidie leah mij akt murreds aeredeplaeresne.

Jeatjah almetjidie leah guvvieraajroeh lohkedh vuekiem veasodh.

Guvvieraajroeh maehtieh jïermijes, tjæbpies, luste, gieltege, vesties, rovnege, nièkedihks, åajvoeh, dijpmes, faepieldihks, gaajh nåake jallh raaktan joekoen.

Guvvieraajroeh maehtieh aaj pedagogååkes viehkiedirreginie årrodh. Gellie maanah gååvnesieh mah l lohkedh guvvieraajroejgumie viehkine (manne leam akte dejstie).

Daelie manne leam guvvieraajroeskaepiedæjja jïh daennie bihkedimmesne leam tjöönghkeme gellie lierehtimmieh jïh laavenjassh mejtie manne nuhtjem gosse skuvline minnem guessine. Naan daejstie laavenjassijste leam gellie jaepieh nuhtjeme, jeatjah leah orrebe laavenjassh. Sisvege læstosne vuajnah gusnie sjïere laavenjassh gååvnesieh.

Mijjïeh maam akt hammoedamme juktie lohkehtæjja maakta dam learoehkidie jieniedehtedh. Daennie bihkedimmesne leah aaj naan rovhti jïh sæjroej goerh mah learohkh daarpesjïeh ovnessie laavenjasside. Gosse eelkim bihkedæjjine kuvsjesne, dle lierim mahtam jeenjeh tïjïem spååredh jis dejtie goeride tæjmoen åvtelen dorjeme. Dellie learohkh eah daarpesjh sijjen jïjtsh rovth guvviedidh.

Læhkoe barkojne!

Heelsegh

Jimmy Wallin

Guvvieraajroeskaepiedæjja, illustratööre jïh manusetjaelije guvvieraajrojde nov goh Bamse jïh 91:an.

SISVEGE

1. Mij lea guvvieraajroeh?	
Historihke	s.5
Guktie guvvieraajroeh lohkedh.	s.6
Siejhme boelkhk guvvieraajrojde (soptsestimmiebobla, symbovlh jïh tjoeje-effekth)	s.7-10
Naemhtie guvvieraajroem darjobe (Bamse)	s.11
2. Guvviedidie! Guvviedidie! Guvviedidie!	
Vytneldahk darjodh	s.13
Aelhkieslaakan åredæjjam guvviedidh – LAAVENJASSE	s.14-15
Mijmespiele, guelmieh jïh kråahpegiele – LAAVENJASSE	s.16-17
Vytneldahke, tusche, klaeriedidh	s.18
3. Guktie soptsesem soptsestidh	
Guvvieraajroeh vaajestidh jïh guktie sæjroem tseegkedh – LAAVENJASSE	s.20-21
Guvvieraajroeh, vuesiehtimmieh: Titanic jïh Harry Potter	s.22-23
Sæjroen goere njieljie rovth	s.24
Straanjes guvvieraajroeh	s.25
4. Guvvieraajroej gaagkoeh skaepiedidh	
Hijven almetjevoete – LAAVENJASSE	s.27
Guktie gaagkojde hammoedidh – LAAVENJASSE	s.28-31
Geometrijen gaagkoeh – LAAVENJASSE	s.32-33
Bamsem guvviedidh	s.34-35
Gaavnh dov jïjtjedh tjååtsele – LAAVENJASSE	s.36-38
5. Darjode jïjtjedh guvvieraajroeh	
Viehkiefaaeldahke – LAAVENJASSE	s.40
Goerh sæjrojde: Akten biejjien elmieskihpe soeji jïh Magijen skuvlevoesse	s.41-42
Mov jïjtjene Bamse - guvvieraajroe – LAAVENJASSE	s.43-44
Tjoevkeguvvieraajroeh jïh montaasje – LAAVENJASSE	s.45-46
6. Goerh sæjrojde	s.48-50

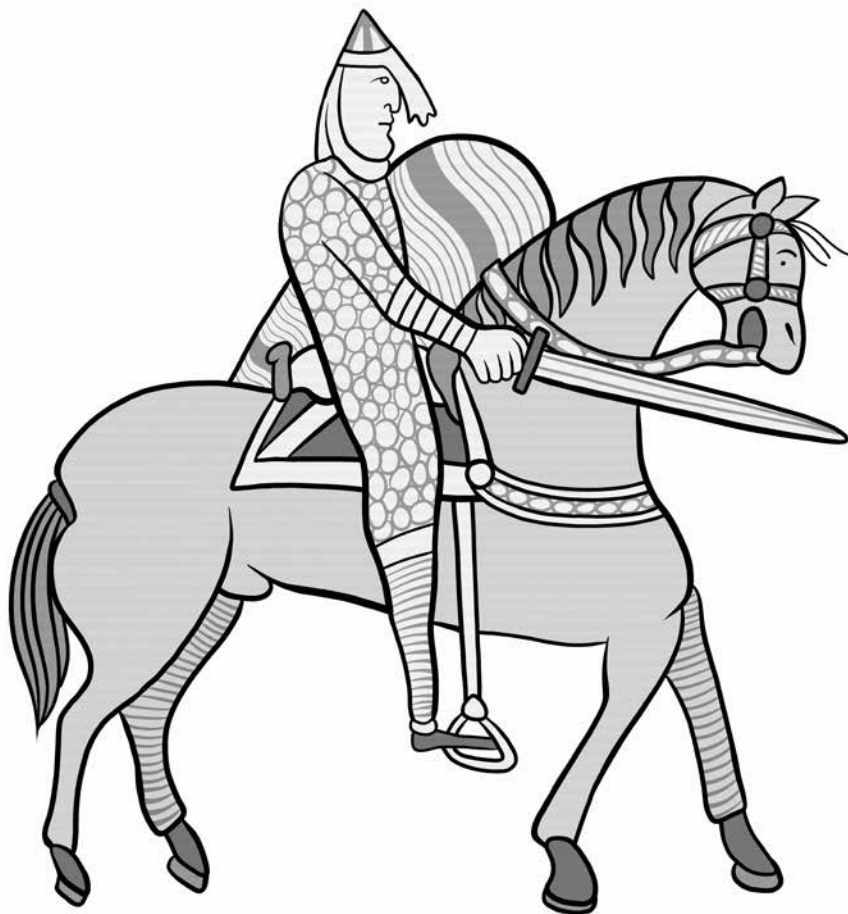
MIJ LEA GUVVIE- RAAJROE?

HISTORIHKE

Gosse guvvieraajroem darjobe, dellie guvviejgumie soptsestibie.

Gellie guvvieh iktemearan soptsesem skaepiedieh. Dellie mijjieh riektes fíjjen mietie soptsestibie. Guvvieraajroe ij daarpesjh teekstem utnedh, men dah guvvieh tjerieh desnie árrodh. Dah guvvieh leah váarome gosse guvviejujmie soptsestibie.

Ovmessie vuajnoeh gáávnesieh gáessie guvvieraajroeh böötin. Sáemies guvvieraajroe-historihkerh bagkesieh guvvieraajroeh böötin 1800-taallen minngiegietjesne gosse Richard F Outcaulten guvvieraajroe "The Yellow Kid" voestes aejkien olkese bööti plaeresne New York World, Amerikesne. Jeatjah bagkesieh guvvieraajroeh leah báarasábpoe. Gellie gærjah aamhtesen bíjre tjaalasovveme, juktie díhte mij sáejhta daejredh mahta aelhkieslaakan bíevnesh gaavnedh. Jalhts íbie maehtieh mieriedidh man báeries dah guvvieraajroeh leah daejrebe læjhkan ahte guvviejujmie soptsestidh lea gaajh báeries vuekie jìh díhte vuekie gellie ovmessie kultuvride veartanisnie gáávnese.

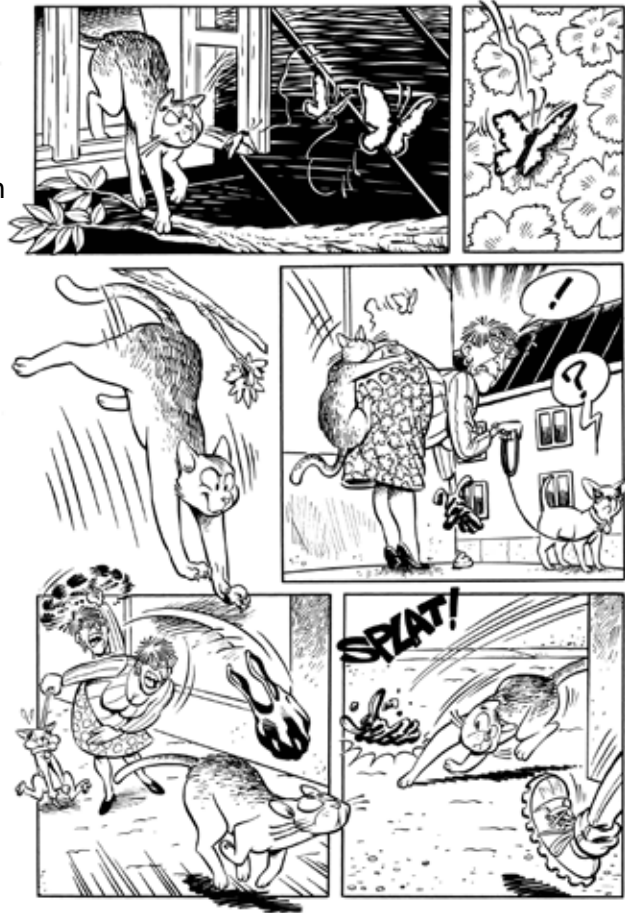

Akte dejstie báarasommes guvvieraajrojste lea Bayeux-tapeete. Díhte lea 70 meeterh guhkies tekstijle gaskeaejkeste mij gæmhpoem vuesehte Hastingsne gosse dah normandh Englaantem áadtjoejin 1066. Dennie guvvieraajrosne dovne teekste jìh guvvieh ektesne. Dovne mij akt mij váájnoe goh daaletje soptsestimmie-boblah.

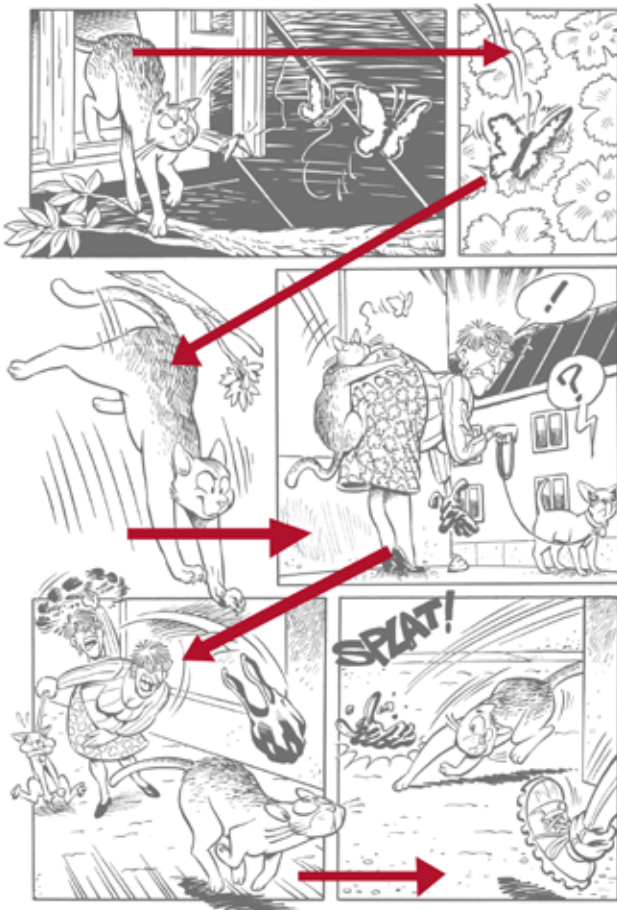
Almetje lea guvviejujmie soptsestamme guhkiem ávtelen tjaelemegielem gaavnehtin. Dah báarasommes klaeriedimmieh mejtie gaavneme medtie 19000 jaepien báeries. Díhte báarasommes tjaelemegiele medtie 5200 jaepien báeries.

GUKTIE GUVVIERAAJROEH LOHKEDH

Saht magkerem guvvieraajroem datne edtj darjodh, dellie daarpesjh daejredh guktie dihte mediya daemedede ävtelen datne dov jijtjedh guvvieraajroeh darjoeh. Voestegh tjoerh vuartasjdh lohkemeöörnege riekteslaakan sjædta. Lohkijh eah edtj moenedidh mennie öörnegisnie edtjeh dejtie rovhtide lohkedh.

Gosse guvvieraajroeh lohkebe mijjeh rovhtide garrah bieleste æelkies bealan lohkebe, goh guvvie vuesehte.

Jeatjah sijjine veartanisnie v.g Asijisnie jïh doh rïjkhk gusnie arabijen gielem soptseshteh jeatjah lohkemeöörnegem utnieh. Dan ävteste säemies manga gærjah nov goh Dragonball aalka mubpede gietjeste.

Guvvie: Alan Kamieniarczyk

SOPTSESTIMMIE-BOBLAH

Gosse guvvieraajroej gaagkoeh sinsitnine soptsestieh, dellie dah dam darjoeh soptsestimmie-boblaigujmie. Gaagkide eah soptsestimmie-boblid vâåjnh jîh desnie leah juktie lohkiyh edtjiej daejredh guhte dejstie gaagkojste mij soptseste.

Vihkeles daejredh guktie edtjebe dejtie boblide lohkedh. Replihke mij voestegh govloe edtjebe biejedh numhtie goh mijjiej dam voestegh lohkebe. Boblan njoele edtja njaelmien vööste tjuvtjiedidh disse mij soptseste.

Bööremes teekstem voestegh tjaeledh ävtelen soptsestimmie-boblam guvvedidh olles ibie daejrieh mejtie teekste tjaaenh.

“Siejhme” soptsestimmie-boblah ovmessielaakan vâåjnoeh. Gellie ovmessie boblah gâävnesieh. Mijjiej edtjebe dejtie siejhmemes boblide vuesiehtidh.

SÏMMEME-BOBLA

Gosse naakene joekoen sjeavodslaakan soptseste, dellie sïmmeme-boblam nuhtjebe. Vâåjnoe goh siejhme soptsestimmie-bobla, men dah raedtieh leah sievestamme jîh eah leah deavhteme.

TJÅARVEHTASSE-BOBLA

Gosse gaagkoe ålvoes reegkes gieline soptsestemine jallh måarahtåvva maehtebe dam gievlien hammoste vuartasjidh. Raedtieh leah skaavoje jîh vuesiehtieh tjoeje lea tjarkebe.

ÅSSJALDAHKE-BOBLA

Gosse åssjaldahke-boblam nuhtjebe, dellie lohkiyh maehtieh vuartasjidh maam gaagkoe ussjede. Åssjaldahke-bobla mahta aaj vuesiehtidh man bijre åerije almetjh niekede.

Mubpene sæjrosne mahtah vujnedh guktie dah boblah vâåjnoeh.

Lissine gellie jeatjah boblah aaj gâävnesieh. Guvvedæjjah orre hammoeh boblide darjoeh gosse dah tuhtjiej daerpies.

SOPTSESTIMMIE-
BOBLAH MAEHTIEH
OVMESSIE VÅÅJNEDH.

SÅEMIES JORPE.
JEATJAH
SKAAVHTEHKE.

SÏMMEME-
BOBLA

TJÅARVEHTASSE-
BOBLA

ÅSSJALDAHKE-
BOBLA

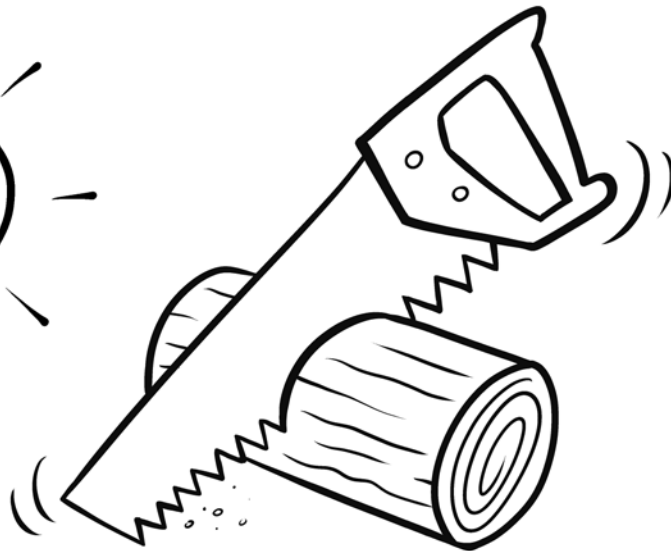
SYMBOLH

Guvvieraajroen veartanisnie gellie symbovlh gååvnesieh. Symbovlh maehtebe nuhtjedh juktie domtesh tjielkestidh. Dah aaj lohkiidie faepieldieh. Gellie dejstie symbovlijstie naa guhkiem gååvnesamme jih almetjh mahte abpe veartanisnie dejtie damtijieh. Jis guvvieraajroe-gaagkoe v.g faahketji tjoevkepearam åejjien bijjelen åådtje mij tjarke tjoevkeminie, dellie guarkebe gaagkoe åssjalommesem åådtjeme.

Daennie sæjrosne mahtah naan klassiske guvvieraajroe-symbovlh vuartasjidh. Mejtie datne jeenjebh daajrah?

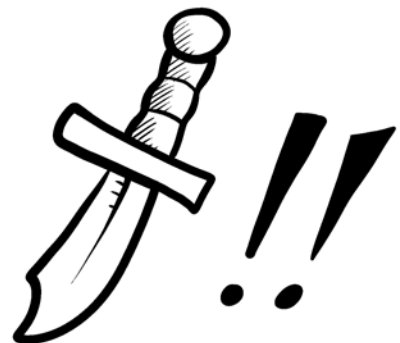
Åssjalommes

snovremh

gieriesvoete

Gaajh vesties baakoeh!

POFF! ZII-IIING! ZAPP! BOOM! POFF! ONOMATOPOESIJEN TJOEJE-EFFEKTH

Guvvieraajrojde tjojebaakoeh nuhtjebe juktie vuesiehtidh guktie ovmessie aath tjeiejeh. Gosse tjojem guvvieraajrosne tjaelebe (v.g gosse mij akt tjarke smeallede), dellie pryövebe dam tjojem heerredh baakoejgumie. Dam aaj gohtjebe onomatopoesije.

Mijjiejeh maehtebe aaj dejtje tjojebaakojde tjaeledh nov goh dah govlesuvvieh. Garre tjojem maehtebe guvviedidh tjaalaldahkigumie gamte raedtiejgumie. Mievhkebe tjoje mievhkebe raedtieh äadtjoeh gosse dam guvviedibie. Dihte äeniehkommes onomatopoesijen illustrasjovne lea ZZZ mij snovremh vuesehte.

NAEMHTIE GUVVIERAAJROE BAMSEN BIJRE DARJOB

AKTE JAEPIE VAASA ÁSSJALOMMESISTIE GOSKE PLAERIE GAERVIES.

SOPTSESE BAMSEN BIJRE AALKA GOSSE
TJAEIJE ÁSSJALOMMESEM ÁADTJE.
DIHTE MAANUSEM TJAALA.

JIH DELLIE
MEJTIE SKALMAN
MEEHTI LOPMEM
SJELKIEHTIDH
AKTINE
GAAVNEHTIMMINE...

KONTOVRESNE GAAJHKH DAH MAANUSH
LUHKIEH.

NAAN AEJKIEN MAANUSEM
JEATJAHEHTIEH

DAN MÆNNGAN GUVVIED
ÆJJAN BARKOE AALKA.

VOESTEGH GUVVIEDÆJJA
SKISSEM DORJE.

GUKTIE
DATNE
VÁAJNOEH!

JIS GUVVIEDÆJJA MADTJE-
LES DIHTE VYTNELDAHKEM
BUEREDE.

DAELIE
MANNEM
BUEREDE
VÁAJNOE.

MÆNNGAN DIHTE DEJTIE
PLÆJJOHKINIE DARJODH
JALLH PÆSNE
TUSCHINE DEAVHTA.

TEEKSTEM SOPTSESTIMMIE-BOBLIDE TJAEIIEH.

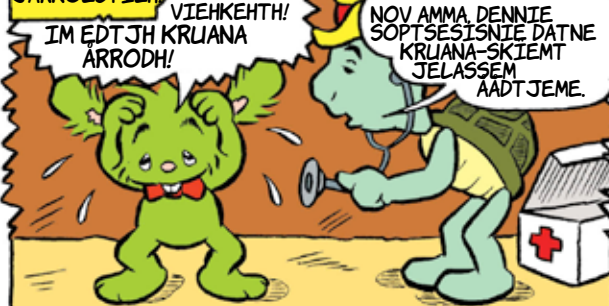

HAAJ!

PUBEM!

TERVE!

DAH MAEHTIEH DAM PLÆJJOHKINIE DARJODH JALLH PÆSNE.
GUVVIERAAJROEM BAMSEN BIJRE GELLIDE GIELIDE
JARKOESTIEH.

VIEHKEHTH!
IM EDTJH KRUJANA
ÁRRODH!

NOV AMMA DENNIE
SOPTSESISNIE DATNE
KRUJANA-SKIEMT
JELASSEM
ÁADTJEME.

DAN ANDREASSON, JAN MAGNLISSON, THOMAS HOLM JIH ALICJA JAWORSKI LEAH SOPTSESTAMME.
THOMAS HOLM JIH ALICJA JAWORSKI LÆGAN GUVVIEDAMME. ANN HÄRDFELDT LEA TUSCHINE DEAVHTEME.

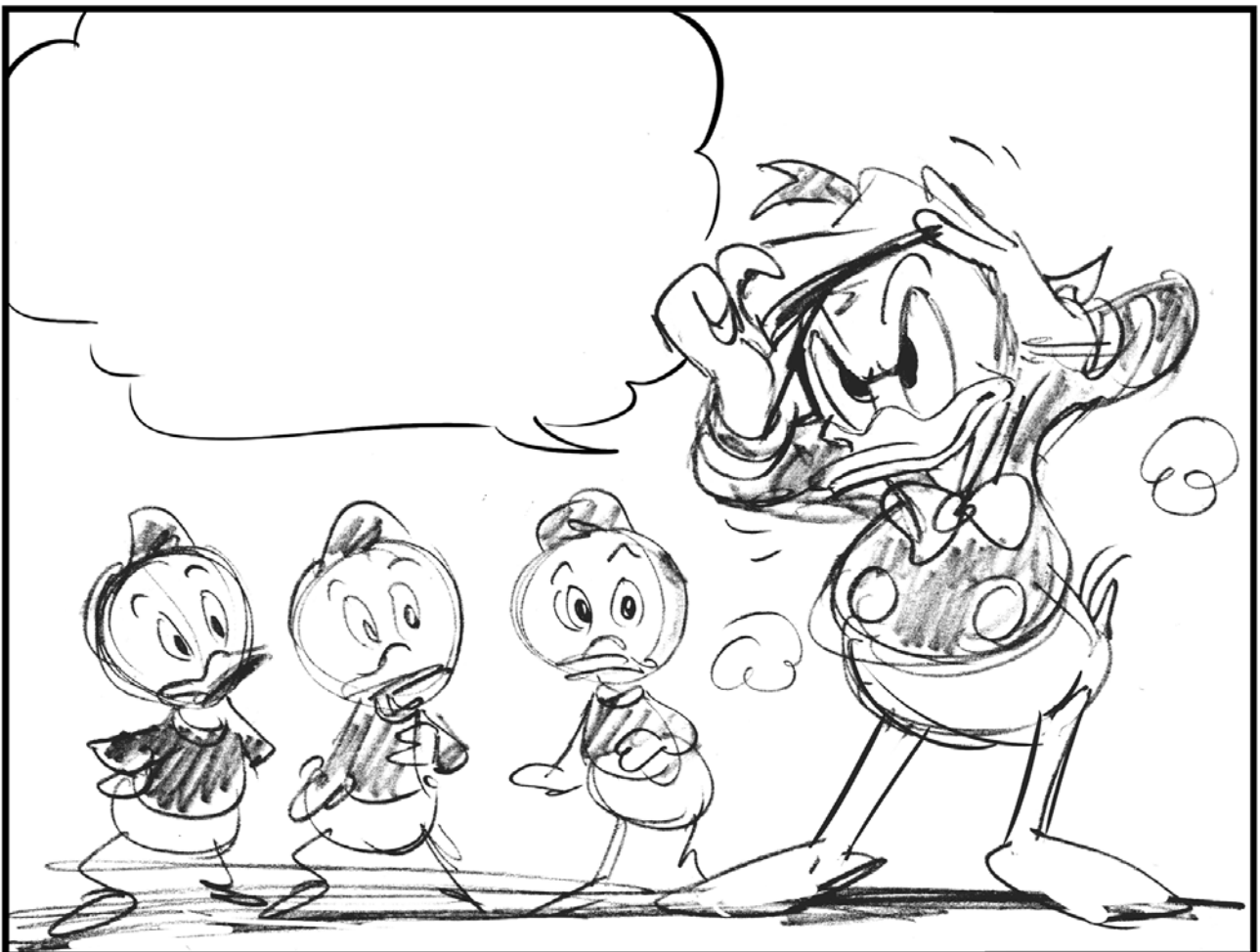
GUVVIEDIDIE!
GUVVIEDIDIE!
GUVVIEDIDIE!

SKISSEM DARJODH

Guktie ässjaldahkeste barkedh gaervies guvvieraajrose edtjebe daelie bihkedidh. Aalkovistie edtijh skissem darjodh, dellie barre annjebodts guvvieh darjoeh. Mejtie daarpesjh gellie skissh mahtah dejtje darjodh ävtelen eensi guvvieh darjoeh.

Gellie guvvieraajroe-guvviedæjjah dan mænngan tjoevkebuertiem nuhtjeh juktie jærhkedh sijjen barkoeh skissigujmie orre pæhpierinie jallh ovmessie aatine sijjen guvvide sertiesticdh. Tjoevkebuertie klaaseste. Dan nuelesne lamhpa. Dellie maektebe pæhperem tjoevkebuartan biejedh jñh dan tjirrñh vuartasjidh. Jis idie naan tjoevkebuertiem utnieh, dellie maektete klaasem nuhtjedh OH-projektorisnie (Dihte amma älvoes baahkes sjædta.) Datne aaj mahtah pæhperem klaasen vööste steeredh.

Hijven aaj dejtje gaagkojde mah edtijh guvvieraajrosne utnedh lierehtalledh guvviedidh. Gosse guvviedæjjah liereminie guktie dah vååjnoeh, dellie dah seammalaakan vååjnoeh rovhteste rovhtese, sæjroste sæjrose.

© Disney
Guvvie: Arild Midthun

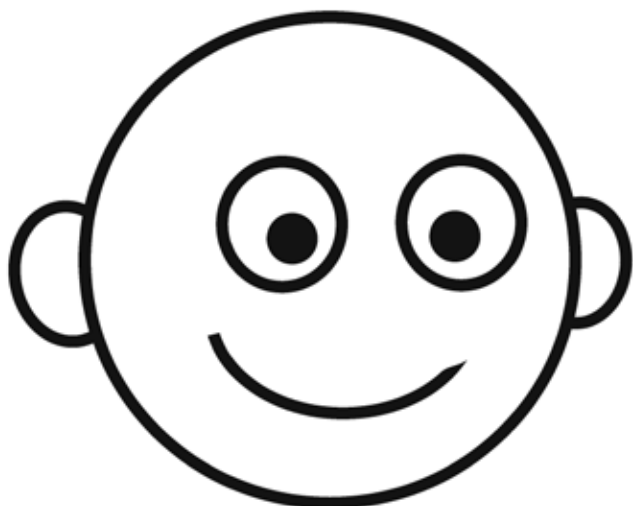
ÅÅREDÆJJAM AELHKIESLAAKAN GUVVIEDIDH

Seamma gellie vuekieh guvviedidh goh guvviedæjjah gâåvnesieh. Daate lierehtimmie lea dejtie mah domtoeh viehkiem daarpesjeh jallh sijhtieh pryövedh orre vuekien mietie guvviedidh.

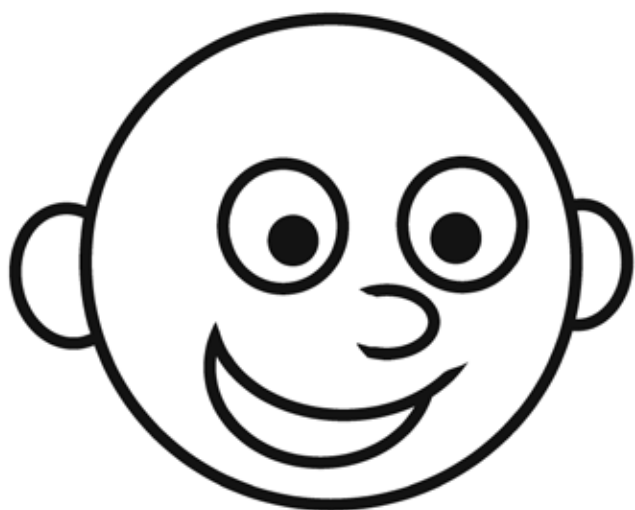

Gievlie.
Göökte tjelmieh.
Sieve.

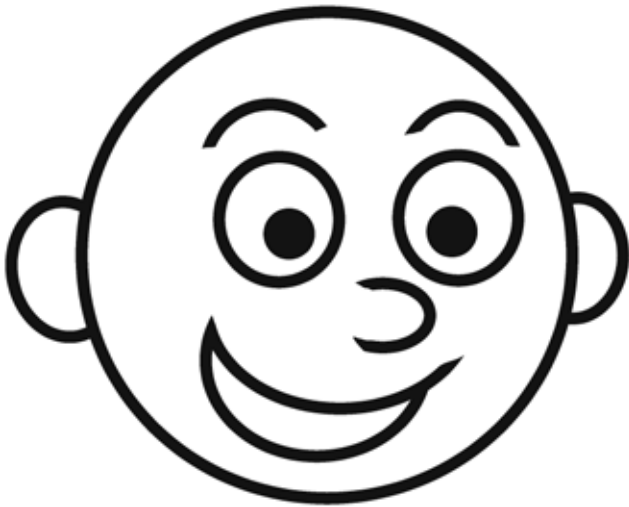
Ih vielie daarpesjh jis edtjebe vuejnedh dihte guvvie almetjistie. Mijjieh dallah guarkebe dihte ååredæjja, jalhts ij leah gâæssie gænnah naan dagkeres gâåvnesamme mij naemhtie vååjnoe.

Jis maehtebe dagkeres ååredæjjam guvviedidh, dellie maehtebe jærhkedh jih dam guvviem tjjelkestidh jih persovnen mietie darjodh. Ij leah dan geerve. Gosse naan vielie bieliegievlieh jih gievlieh dorjeme, dellie gaagkoe jielije sjædta.

Gosse datne jeenebh detaljh biejh, dellie guvvie sagke jielije jih persovnen mietie sjædta. Dellie ij leah vielie naan ov-rovne sievegaagkoe jallh "smiley face", men ibie ennje gaervies.

Dah haermieh joekoen vihkeles juktie domtesh vuesiehtidh (vielie dan biijre mubpie sæjrosne).

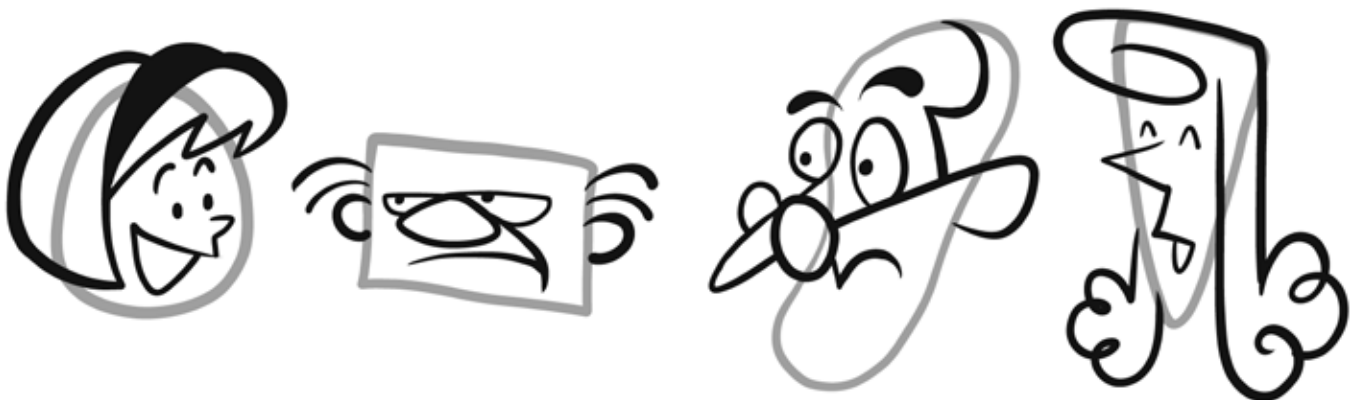

Gosse datne gaajhkh vihkeles bielieh åaredæjjese guvviedamme, dellie mahtah voeptide ovmessielaakan guvviedidh jallh jeatjah detaljh åaredæjjese darjodh. Næbrieh, klaasetjelmieh jallh maam akt jeatjah juktie murreds sjædta dejtie gaagkojde vuartasjidh.

Raaktan daate gaagkoe baernine sjïditi, miêrhke voeptigujmie jïh næbriejgumie. Men ih dov gaagkoe daarpesjh nemhtie vååjnedh.

LAAVENJASSE:

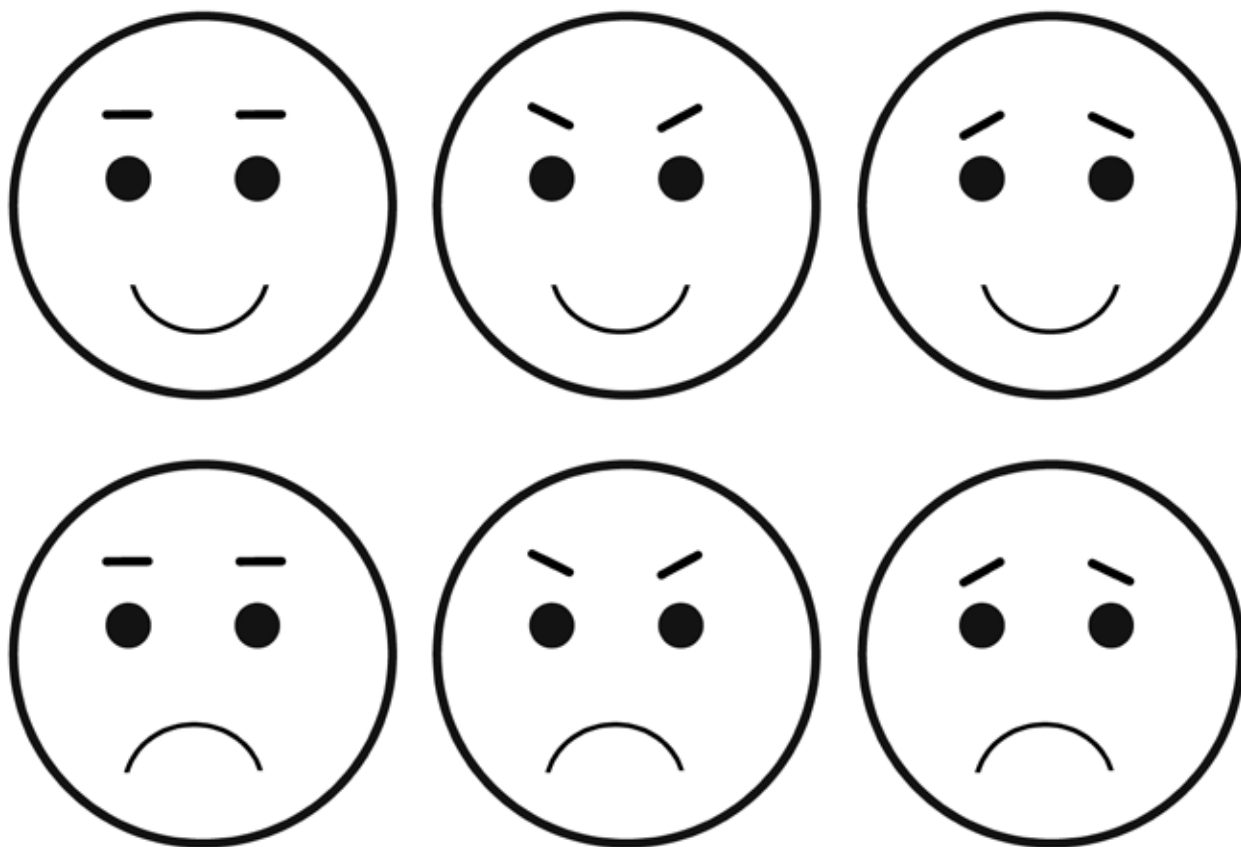
Guvvedh jïjtjedh åaredæjjah. Aelkieh gievline jallh jeatjah geometrijen hammojne. Målsohth gusnie tjelmieh, guktie voepth jïh guktie guelmie edtjeh årrodh juktie fierhten orre gaagkoe ij seammalaakan sjïdth goh övtebe gaagkoem datne guvviedih.

GUKTIE GAAGKOE LEA & DAN GUELMIEH

Jis lohkih edtjeh mijjen gaagkoej biïre pryjiedh, dellie vihkeles mijjeh guarkebe guktie dah gaagkoe h domtoeh. Tjelmieh jïh njaelmie mijjen vihkielommes dirregh nuhtjedh, men haermieh aaj joekoen vihkeles.

Vuertasjidie man vihkele haermiej sijjie leah jïh guktie dejtie guvviedamme. Dihte abpe guelmiem jeatjahtahta dovne dejtie aelhkies gaagkojne.

LAAVENJASSE:

Guvvedh naan aaredæjjah pæhpierasse. Eah daarpesjh seammalaakan våajnedh goh dejtie aaredæjjide dennie sæjrosne. Pryöv h mænngan dejtie ovmesse domtesh vedtedh jïh haermide målsoehtidh.

KRÅAHPEGIELE

Ij leah barre åredæjja mij vuesehte guktie mijjieh veasoeminie. Kråahpegiele jeenjem aaj jeahta, jïh jeenjem vuesehte guktie almetje domtoe. Kråahpegiele dejtie domtesidie sisnjielisnie vuesehte. Almetje mij lea aavone seajkode vaadtsa. Jis datne sæjloes jallh hājnan dellie kråavhkode vaadtsah, jïh gieth gæhtsan. Gosse guvviedamme gaagkoejgumie barkeminie, dellie maaje kråahpegielem sagke tjielkebe darjodh.

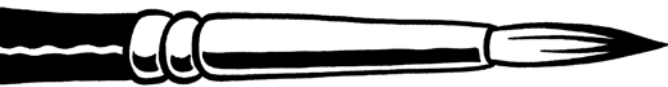
SKISSE, TUSCHE & KLAERIEDIMMIE

iijieh tjoerebe jeenjem guvvieraajrojne barkedh ävtelen mahtah guvvieraajroeplaeresne lohkedh. Voestegh tjoerh maanusem darjodh. Dihte lea geerve guvziejgumie vuesiehtidh. Dan ävteste edtjebe naan dejstie vytnehdahkijste mejtie nöörjen miestereguvviedæjja Arild Midthun dorjeme gosse aktene guvvieraajrojne barki Kalle Anka & C:o däähkan.

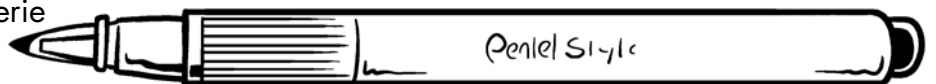
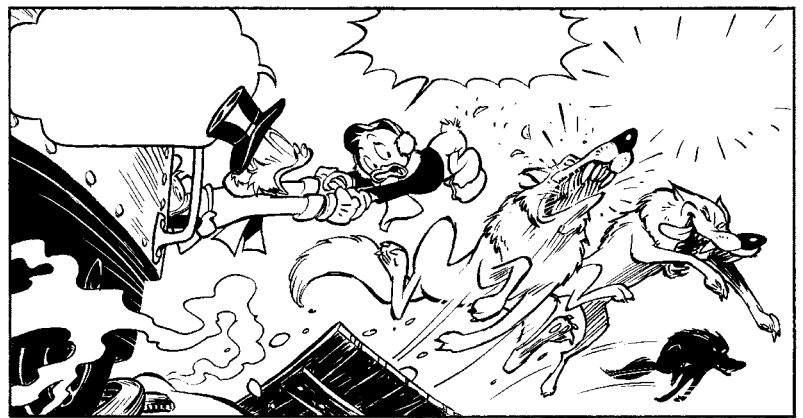

Voestegh guvviedæjja aalkoeytneldahkem abpe guvvieraajrojste dorje (daesnie vuesiehtimmie guktie akte rovhte vääjnoe). Dihte dejtie soptsestimie-boblidde guvvede juktie daejredh man stoerre sijjie teekste daarpesje. Dah voestes vytnehdahkh mahta daamtaj ovnuvhtege lohkedh.

Barre guvviedæjja dihte mij mahta dejtie lohkedh.

Gosse guvvie plæjjohkinie riejries, dellie guvviedæjja tjuara dam tuschine klaeriedidh. Dihte dejtie sievide tjeehpes tuschine deavhta juktie guvvieh tjielkebe sjidhtieh jñh dejtie buerebe vääjnoeh gosse deadtasuvviah. Ovmessie dirregh gäävnesieh gosse tuschem provhkedh. Avtesne saehpie jñh staelienaevlie nuhtjin, men daelie gellie guvviedæjjah berkiah digitaale dirregi viehkine jallh buerie tuschigumie.

Gosse riejries guvviedamme jñh tuschine edtjh klaeriedidh jñh tjaeledh. Kalle Anka & C:o-plaeresne digitaale dirregi viehkine dorjesuvviah.

© Disney
Guvvie: Arild Midthun

SOPTSESEM SOPTSESTIDH

SOPTSESH VAAJESTIDH GUVVIERAAJROJNE

Iktesh vihkielåbpoe buerie maanusem utnedh goh guvvieh vuesiehtieh.

Jis ih buerie soptsesem utnieh, dellie ij naan buerie guvvieraajroeh sjïdth, saacht man tjaebpieslaakan datne guvvedh. Maehtebe dam nåake filmine mohtedidh. Datne gujht naan aejkien dagkeres vuartasjamme. Dagkeres filme mij dan nåake jalhts regissöore lij væjkele, dah dorjehtæjjah lin væjkele, filme joekoen effekth jïh gieltegs musihkem utni.

Jis ij deahpadimmie jåhta, dellie eah doh jeatjah bielieh maam utnieh jiehtedh.

Jis ih buerie maanusem utnieh, dellie barre goh gïrrine sjædta, jïh ij naan sisvege. Dah vuartasæjjah biosne dam aejhtsieh (seamma dejgumie mah guvvieraajroeh luhkieh). Muvhtene mahta geerve årrodh buerie maanusem hæhtadidh. Guhkiem mahtah giehtelidh gosse dejtie bööremes åssjalommesidie gaavnedh. Sveerjen guvvieraajroeh jïh jïh gieltegs musihkem utni hæhtadamme jïh mijjïeh edtjebe dam vuartasjidh.

Sov "fuehpiegærjide" Henrik Lange soptsesh ånede jïh toelhkeste guvvieraajroehammosne. Tseegkeme iktesh seammalaakan vååjnoe, nijeljïe seamma stoerre rovhtth. Voestes rovhtesne soptsesen nomme. Dejnïe nijeljïe rovhtine satne mahta saacht magkerem soptsesem vaajestidh. Almetjïh dejtie gærjide lyjhkoeh, jïh dah gellïe gieline gååvnesieh.

LAAVENJASSE:

Learohkh edtjïeh soptsesem vaajestidh mij joe gååvnese. Henrik Langen guvvieraajroeh daamtajommes soptsesh litteratuvreste. Men soptsesh aaj mæhtieh filmeste bætedh, litteratuvreste, TV-spïeleste, teateristie jallh naan deahpadimmeste historjïisnie. Vihkele dellie learohkh jïjtsh soptsesinïe åehpies jïh mæhtieh soptsesem mubpide åvtese buektedh.

Jis dejnïe lyhkesidh learohkh tjuerieh eensilaakan ussjedidh. Dah tjuerieh dejtie voernges bielide soptsesinïe gaavnedh jïh dejtie vaajestidh. GIE jallh GIEH meatan? MIJ deahpede? Jïh MAN ÅVTESTE? Mij lea daerpies juktie lohkiyh edtjïeh guarkedh mij deahpede?

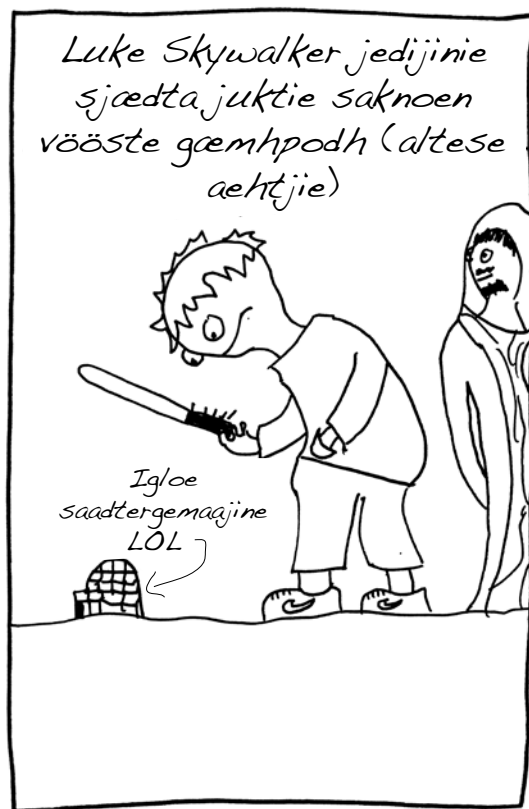
Dennïe onne sijjesne eah mæhtieh gaajhkh smaave detaljh meatan åadtjodh. Tjuerieh veesmedh, jïh meatan vaeltedh dihte mij daerpies. Daate laavenjasse hijven jis vuartasjidh guktie soptsestidh, jïh mahta aaj hijven årrodh dejtie mah eah dæjrieh man biïre edtjïeh soptsestidh.

Jis læjhkan naaken utnieh geerve aelkedh mahtah dejtie viehkiehtidh jïh gihtjedh mij filmide minngemes vuartasjin, jallh jis naan TV-programmem vuartasjïeh. Mejtïe klaasse seamma gærjam ektesne lohkele, jallh mejtïe lohkehtæjja dam learoehkidie lohkele? Dah naan teaterebiehkiem aadtjegh vuartasjamme?

Soptsesem vaajestidh guvvieraajroejgumie mæhtebe nuhtjedh gosse learohkh edtjïeh gærjaj biïre ållermæhtedh, mij akt seabradahkefaageste vuesiehtidh j.n.v.

Daate naan dejtïe Brättom-gærjïjste mah Henrik Lange lea tjaaleme. Bertije: Kartago Förlag

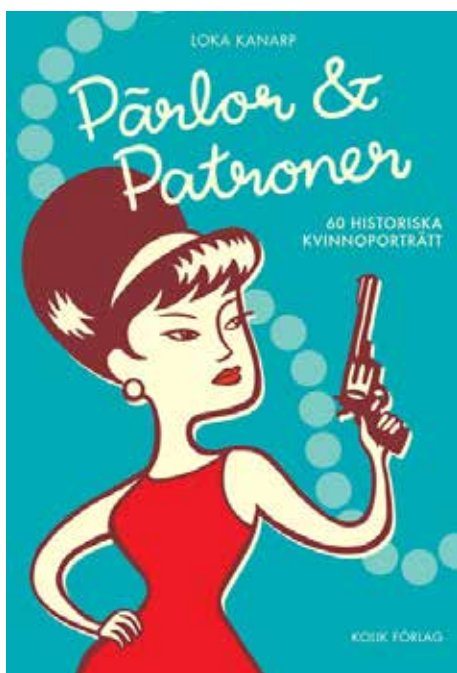
Star Wars Elias Schluter lea dam toelhkestamme. Dihte lij learohke Malmö kultuvreskuvlesne.

GUKTIE SÆJROJDE TSEEGKEDH

Datne edtjij dam rovhtegoerem maam Henrik Lange hammoedamme daan laavenjassese nuhtjedh.

Voestes rovhtese edtjij guvvieraajroen jïh tjaelijen nommem tjaeledh. Dellie golme rovht h aajmene gusnie edtjij soptsesem soptsestidh. Dellie tjoerh soptsesen åejviebiehkieh gaavnedh, aalkoe, åejvieboelhke jïh galhkuvem.

Gosse sijjie dan onne dle hijven soptsestimietjaalegem nuhtjedh. Henrik Lange ij gæssie gænnah soptsestimie-boblah sov fuehpie-guvvieraajrojde nuhtjij. Jis learohkh sijhtieh dam darjodh, dellie baajede dejtie dam darjodh.

NOMME
GUVVIERAAJROEN
NOMME

NOMME
MIJJIEH ÅEJVIE-
ALMETJIGUJMIE
SOPTSEISISNIE
TJAEIJEN NOMME
ÅEHPIDEHTEBE.
HIJVEN DEJ ULMIEH,
NIEKEDASSH,
JALLH TSIEHKIEM
DAESNIE VUESIEHTIDH.

**ÅEJVIE-
BOELHKE**
DAESNIE DAAMT AJ MIJ
AKT IERIELIMMESNE
DEAHPEDE. DAAGKOE
JARKEROSTOE, MEJTIE
MAAM AKT DORJE,
OVLÆHKOE
DEAHPEDE JALLH
FAAHKETJI NAAKENE
GYÖROE

GALHKLIVE
DATNE SOPTSESEM
EKTEDH. MIJJIEH
ÅADT JOBE DAEJREDH
GUKTIE DEJ ÅEJVIE-
ALMETJIGUJMIE
SKÏEDTJE GÅARADIEH.
JIS SKÏEDTJE BYSVOE
JALLH JIS NAAKENE
DAM GAERVIEHTAMME
SKAEHTIEM GAAVNA.

Loka Kanarp seammalaakan tjaaleme sov gærjesne "Pärlor och Patroner" gusnie gellie histovrijen nyjsenæjjajgujmie åehpiedahta. Bertije: Kolik Förlag

Hijven jis vuesiehtimmiem vueseht mij learohkh joe damtijieh åvtelen dam laavenjasssem darjoeh. Dah bætije vuesiehtimide skuvlebyjresisnie dorjesovveme. Learohkh lea soptsesem vaajestamme jïh guvviedæjja-pedagåake Jimmy Wallin dejtie guvviedamme.

J.K ROWLINGS

Harry Potter

ABPE SOPTSESE

HARRY POTTER IDTJI HIJVEN
LITNIEH IDTJI DAN NAAN
EEJHTEGH J'IH ALTESE VESTIES
FOESTEFUELHKIE BAAJI SATNEM
BLUVRESNE ÅRRODH

AKTEN BIEJJEN DELLIE SJÏERE
NÅEJTIESKUVLESNE EELKI
J'IH JOEKOEN GELLIE VOELPH
ÅADTJOEJI (J'IH NAAN GERTELH
AAJ).

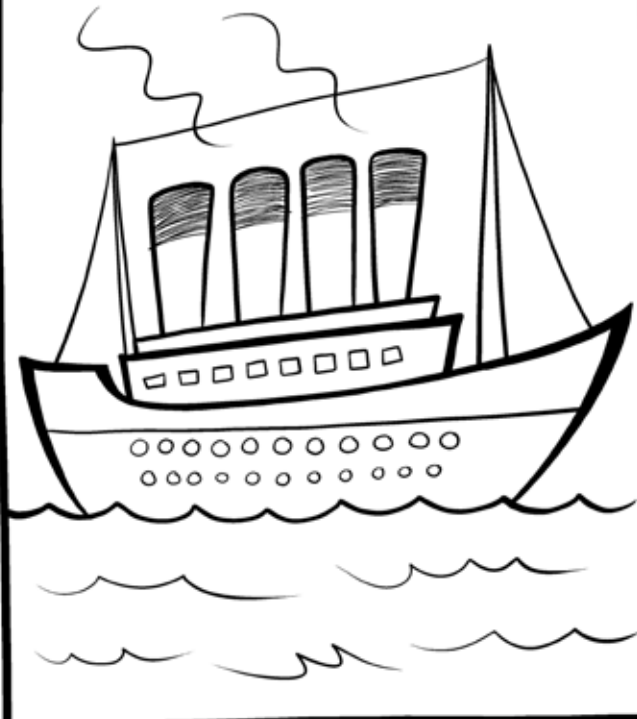

GOSSE SKUVLESNE GELLIE
JAEPIEH ORREME, DELLIE
HARRY BUEKTIEHTI VESTIES
VOLDEMORTENEM GAEMHPIERDIDH
GIE SOV EEJHTEGH
BLUVVEME.

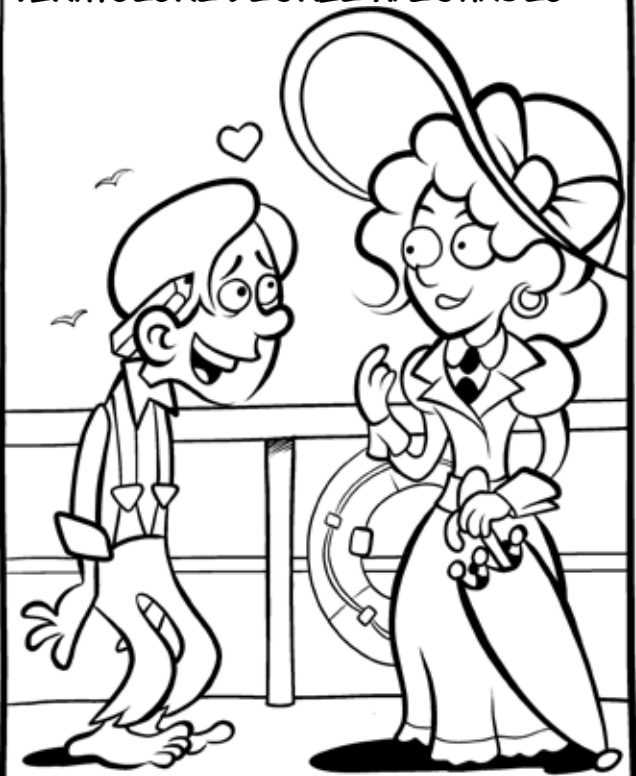

DAN MÆNNGAN DÏHTE ALTESE
VOELPEN ÅABPINE EKTINE SJÏDTI

JAMES CAMERON S TITANIC

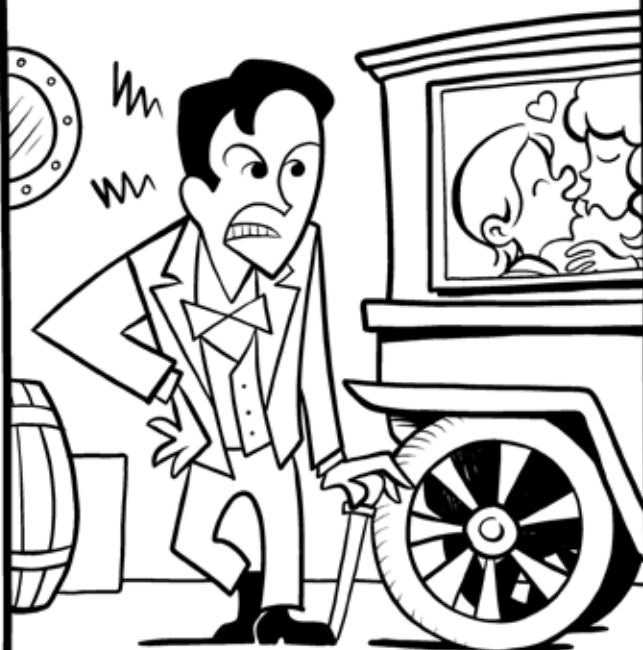

GIEFIES DAAJHTIJE JACK
MEAROE FEALADIMMIEM GIJKEHTS
VINHTSINE TITANIC VITNIE
VINHTSESNE DEJNIE RÆJHKOES

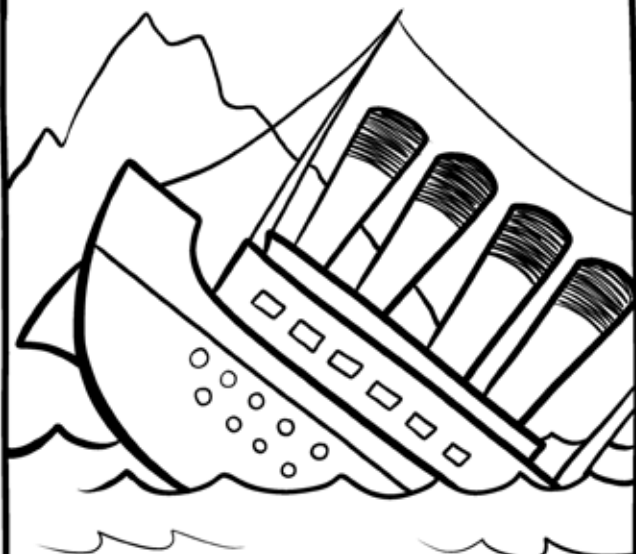
NÏEJTINE ROSE GAAVNEDE

MEN ROSE JOE MÏELEHKEM
ÅTNA JÏH IJ DÏHTE LYJHKH
ALTESE GÅMMASASSA GIEFIES
DAAJHTIJIGUJMIE EKTINE LEA

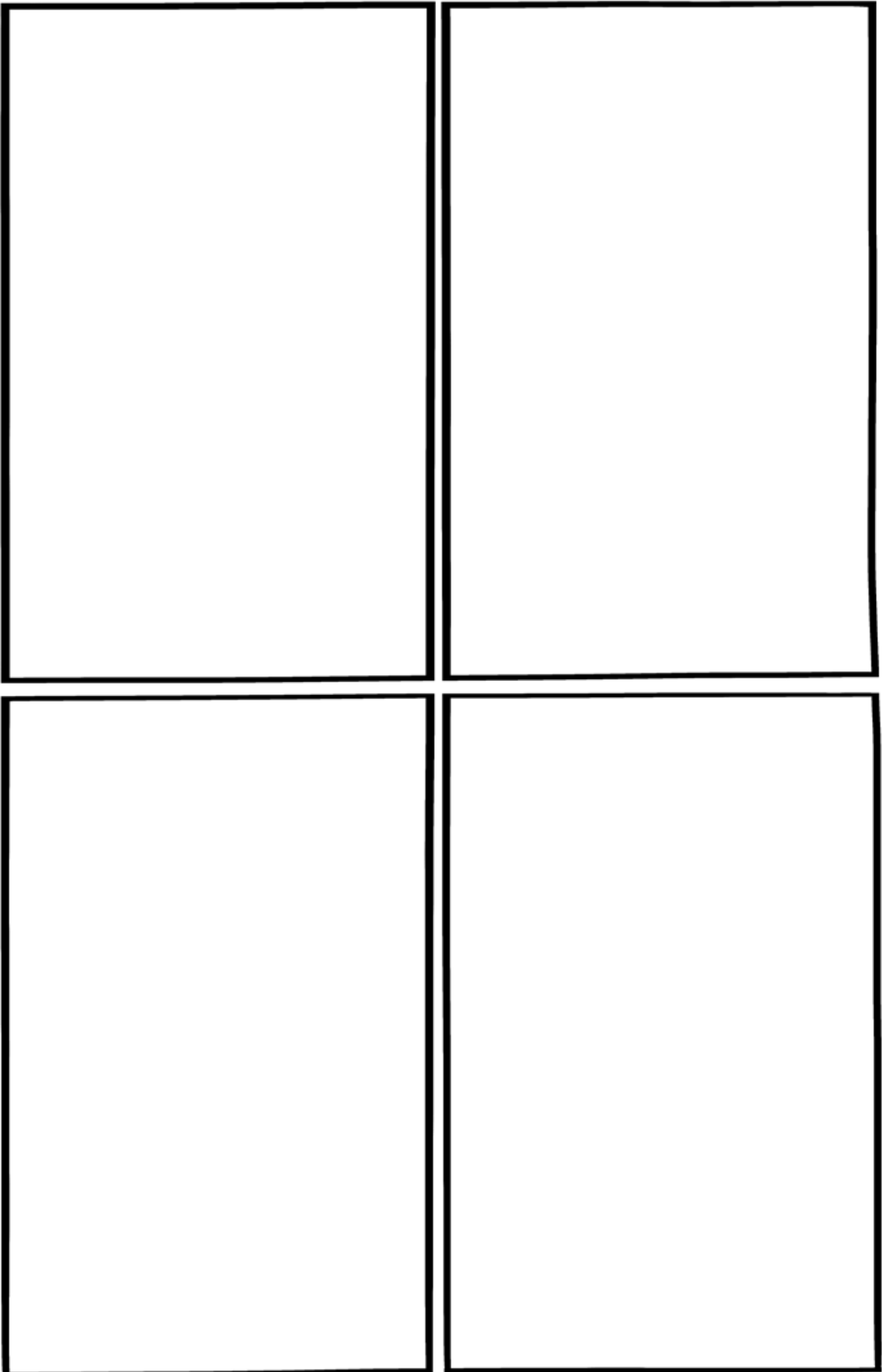

DAM GUJHT GUARKA

TITANIC JÏENGEBAEKTEN SÏJSE
VUAJA JÏH VÅAJALI, JALHTS
GAAJHKESH VÏENHTIN IDTJI
VINHTSE MAEHTIEH VÅAJALIDH

FEALADIMMIE SÅRKOSNE
GAAJHKESIDIE ORREJE,
(JOEKOEN JACKESE).

STRAANJES GUVVIERAAJROEH

Gellie ovmesseie guvvieraajroeh g  vnesieh. Akte dejstie siejhmemes guvvieraajroeste j ih dam maam almetjh b  remes lyjhkoeh leah straanjes guvvieraajroeh. Dejtie gaavnebe aeredep  erine. Straanjes guvvieraajroe lea guhkies, giedtsies straanjes rovhtigujmie. Englaanten gielesne lea strip j ih disse maehtieh jiehtedh straanjes. Daah guvvieraajroeh guhkiem g  vnesamme. Daelie daah straanjes guvvieraajroeh leah lustesaajmoen guvvieraajroeh. Dovletje aejkien daah guvvieraajroeh goh daaletje TV-programmh. Mij akt gaajhkesidie; gieltegs guvvieraajroeh, guvvieraajroeh gieriesvoeten b ijre, lustes guvvieraajroeh j.n.v. P  aeriej t ijrrh daah guvvieraajroeh   ehpies sj idtin. Jeenj ih almetjh meehtin dejtie fierhten biejjien lohkedh. Almetjh sijjen eeremes guvvieraajroeh fierhten aereden lohkin j ih dejtie fuelhkine j ih voelpigujmie digkiedin. Nimhtie goh mijjieh daaletje TV-programmigujmie darjobe. Almetjh dovne aeredep  aeriem veeljin guvvieraajroej gaavhtan.

D ihthe mij geervemes dej guvvieraajroeigujmie leah dej st  aroe. Gosse sijjie dan onne, dellie d ihthe jeenj iem kreava dejstie guvvieraajroe-darjoeijstie j ih d ihthe aevhkies haesteme.

--	--	--

G  okte ovmesseie straanjes goerh lohkeht  ejjan b ihkedimmien minngiegietjesne g  vnesieh, akte golme rovhtigujmie, j ih akte njielj ie rovhtigujmie.

--	--	--	--

GUVVIE- RAAJROEGAAGKOEM DARJODH

SJIEHTELES ALMETJEVOETE

Hijven soptsesh juhtiehtieh almetjijstie mah mijjieh soptsesinie raaakebe. Dej almetjevoeth jñh iedtjñh dijpieh guktie dah ovmessie tsiehkine däämiedieh.

Guvvieraajroe-gaagkoeh mah almetjñh lyjhkoeh daamtaj veaksehke jñh tñjieleke almetjevoetem utnieh mij vuesehte guktie däämiedieh gosse orre veeljemh jallh haestemh äadtjoeh.

Men eah gaajhkh guvvieraajroeh numhtie leah.

Hijven vuesiehtimmie lea Tintin gie Hergé jallh dan riektes nomme Georges Remi skaepiedi. Dihte skaepiedi Tintin jaepien 1929. Daate guvvieraajroe dovne bäärasåbpoe dejstie guvvieraajrojste Kalle Anka jñh Fantomen. Tintinen almetjevoete lea plyöjhkehke gosse mijjieh dam viertiestibie dej gieltegs lissiegaagkoejgumie guvvieraajrosne. Tintin lea staalehke jñh viehkehte. Dihte soptsesem juhtehte. Jalhts 20 gærjah Tintinen biñre dorjesovveme, ibie dan jeenjem daejrieh dan biñre jñh gie dihte. Ibie daejrieh dan minngienommem gænnah. Dihte guvvieraajroen aajmoe. Aelhkie noere lohkiidie raaallesne jñjeledh goh heartoetjæjja.

LAAVENJASSE:

Baajh learoehkidie gaagkoem veeljedh v.g gærjeste, filmeste, TV-spieleste jñh buerkiestidh dan almetjevoete, guktie lea.

Vuesiehtimmie:

Kalle Anka daamtaj ovlæhkoem åtna. Dihte varki määrahtåvva, evtemes dejtie ohtje bööside (Knattarna). Jalhts dejtie jeenjem lyjhkoe.

Nalle-Maajja lea Bamsen bäärasommes nñejte. Dihte gaarsjelimmiem lyjhkoe jñh lea joekoen mavvas. Dihte aajnehke Bamsen maaniñste mij veaksehke sjædta gosse dunder-hååneskem byöpmede, jalhts tjööjjeste golme biejjesne dan mænngan.

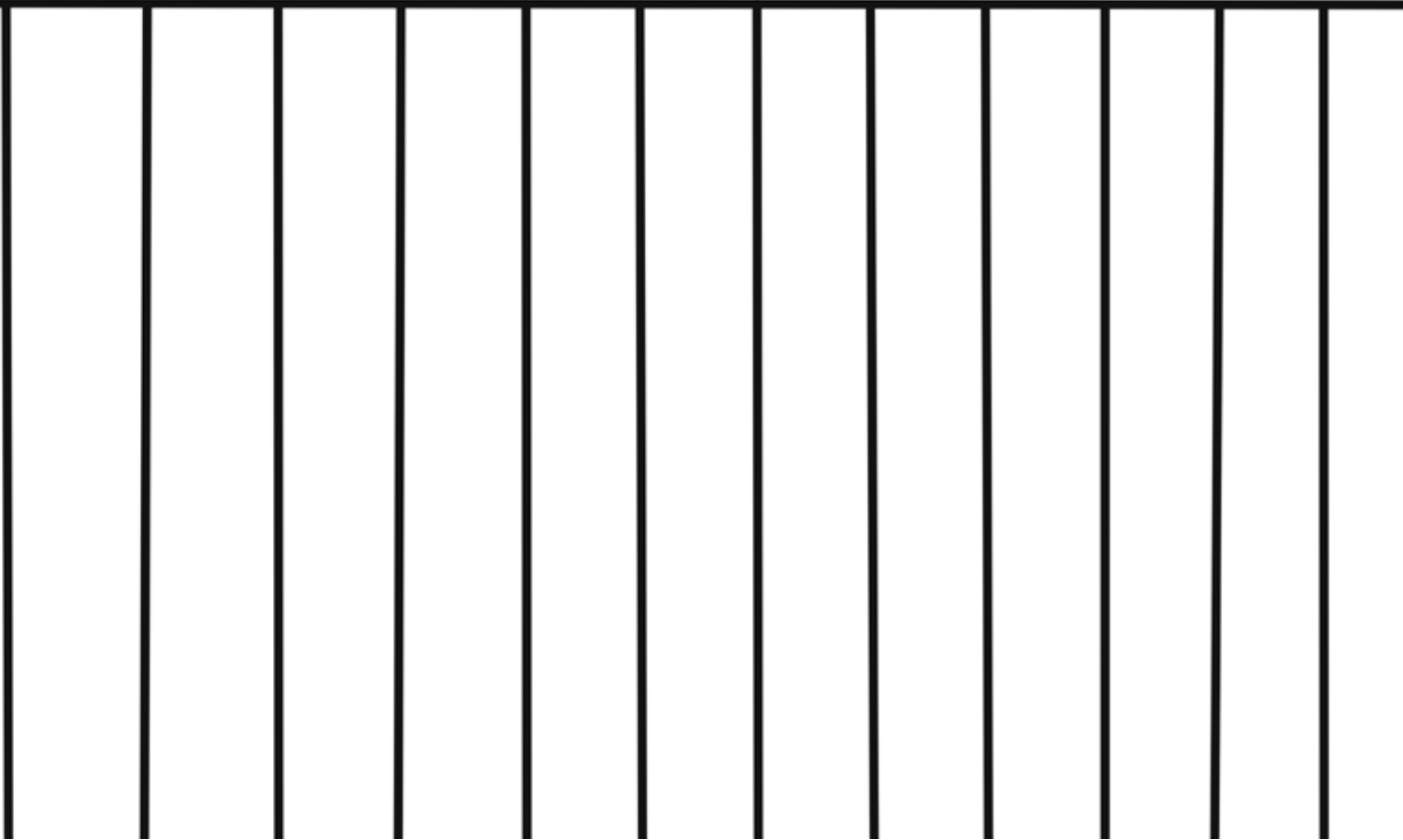
Jiekie Joakim beetnegh lyjhkoe. Dihte veartenen ræjñkoesommes tjååtsese jñh pryövoe iktesth orre vuekieh gaavnedh juktie jeenjebh beetnegh dñenesjidh. Jalhts dihte gaajh ræjñkoes, dihte ålvas gaachtsehke jñh beetnegh spååroe.

FGAAGKOE- HAMMOE GUKTIE GAAGKOE HAMMOEDIDH

Gosse gaagkoeh guvieraajrojde, guvvie-filmide jallh TV-spielide darjobe, dellie sijhtebe dejtie guelmieh vedtedh mejtie almetjh lyjhkoeh. Mijjiesh edtjebe aelhkieslaakan dejtie gaagkojde dantijidh jih mujhtedh.

Daelie edtjebe vuartasjidh guktie darjodh dennie vuesiehtimmesne:

*USSJEDIDIE MIJJIEN GIERTEM MOERIJSTE MIJJEN
LIVTE...*

GIERTE LEA NAA JÖLLE IBIE
VUEJNIEH MIJ DAN DUEKESNE.

FAÄHKETJI SÄEMIES BÄATA
VAEDTSIEN GIERTEN MUBPENE
BIELESNE MIJJIEH BARRE ONNE
BIEHKIEM ALMETJISTIE VUEJNEBE.

BARRE NAAN
GILLE DETALJH
LEAH DAERPIES
JIS MIJJIEH
EDTJEBE
GUARKEDH GIE
DÄHTE GIERTEN
MUBPENE
BIELESNE.

DAELIE NAAN JEATJAH GIERTEN
DUEKESNE VUEJNEDE GIE LEA?
MAAHTAM JIEHTEDH IJ LEAH GÄNKA.

DÄHTE VISKES FUELHKIE GUJHT ÄHPIES. JOEKÖEN HIJVEN
VUESIEHTIMMIE GUKTIE GAAGKOJDE HAMMOEDAMME.
GAAJHKH GAAGKOEH TV RAAJROSNE MAEHTEBE
AELHKIESLAAKAN DAMTIJIDH GAALLOEN RAEJESTE JIH
BÄEJJESE.

NAAN AEJKIEN BARRE
SMAAVE DETALJH MAH
DEJTIE JOEKEDHTIEH

Gosse gaagkoeh guvvedibie lea vihkeles dejtie almetjevoetem vedtedh, vaarjoeh jallh jeatjah sjiere væhtabihkedash. Sijhtebe lohkiyh edtjeh varki mijjen gaagkojde damtijidh jih eah dej mubpiegumie mastelidh.

Gellie guvieraajroe-gaagkoeh mæhtebe damtijidh jalhts dejtie barre ånnetje vuejnebe.

Mubpie sæjrosne naan vuesiehtimmieh gaagkojste mah leah seammalaakan goh dah mah gierten mubpene bielesne lin.

LAAVENJASSE:

1. Baajh learoehkidie dejtie guvvide mubpene sæjrosne digkiedidh. Man gellie gaagkoeh learohkh damtijieh?
2. Mejtie learohkh mæhtieh jeenebh vuesiehtimmieh gaavnedh gaagkojste mah leah aelhkies damtijidh? Baajh learoehkidie dejtie guvvedidh akten pæhpierasse. Mænnan dah voelph mæhtieh moenedidh magkerh gaagkoeh leah.

MIJ LEA GIE & GIE LEA MIJ?

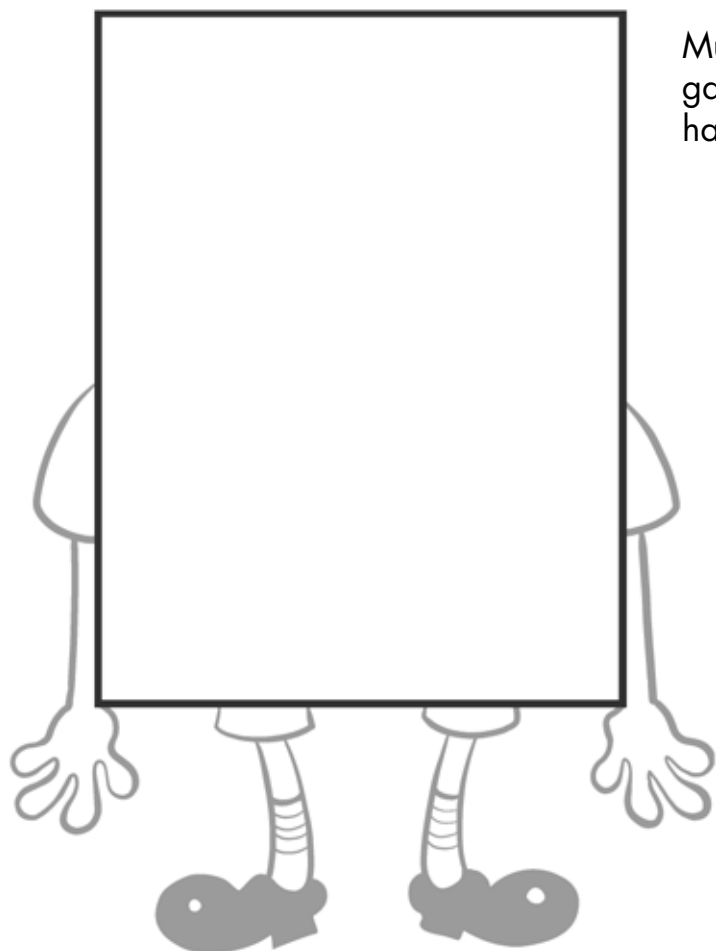
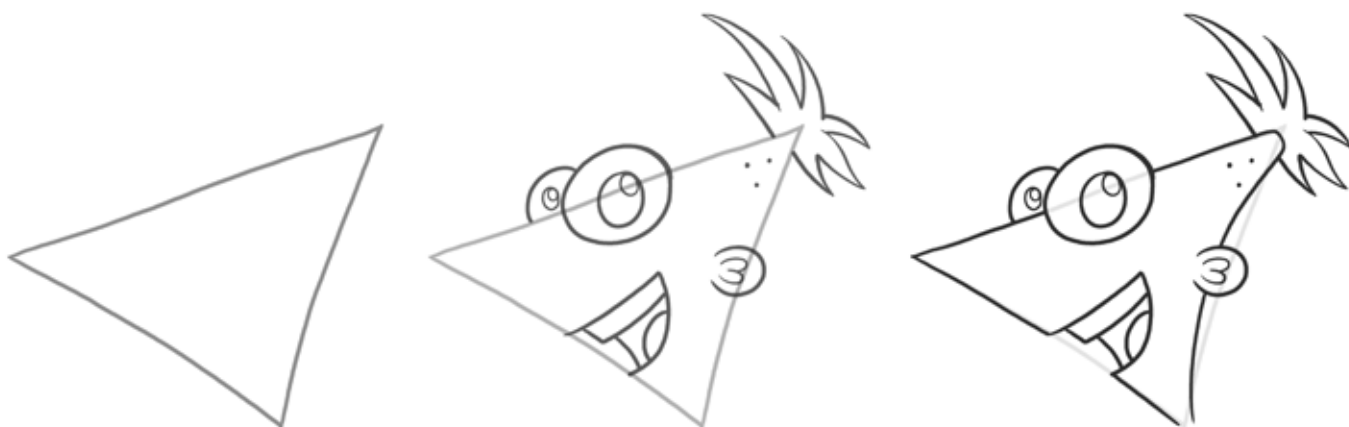
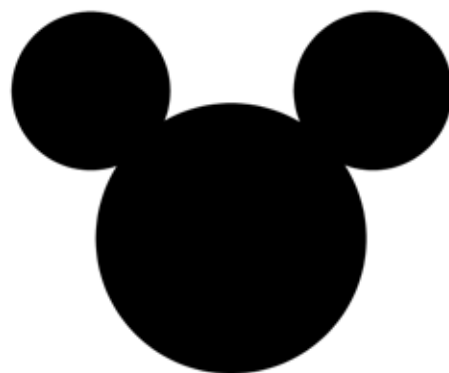

RĪKTES VAESTIEDASSH SÆJROSNE 51!

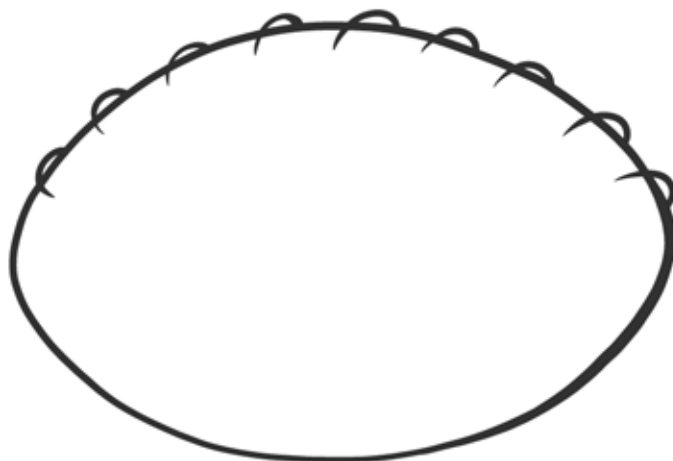
© Disney

GEOMETRIJEN GAAGKOEH

Gosse learohkh edtjeh sijden gaagkoeh guelmieh vedtedh mahta hijven årroth geometrijen hammoejgumie aelkedh. Daate lea vuekie mij guvviedæjjah guhkiem nuhtjeme.

Musse Pigg naemhtie dorjesovveme. Daaletje gaagkoeh aaj geometrijen hammojste hammoedamme.

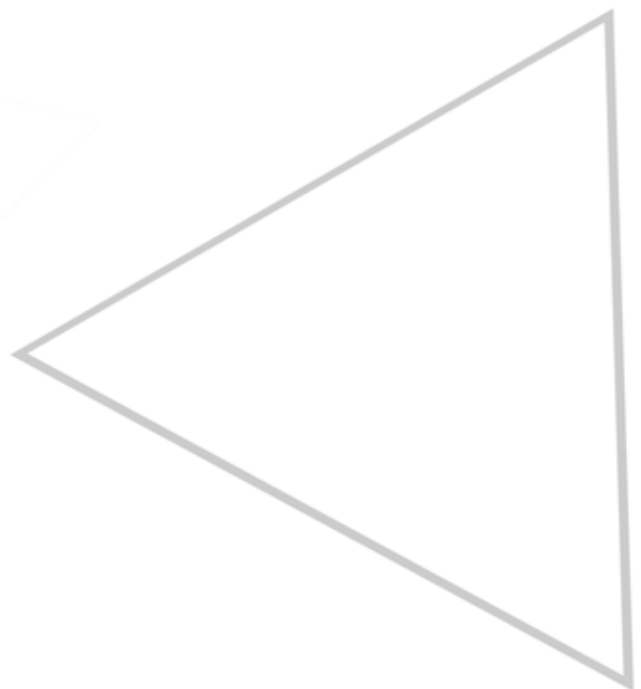
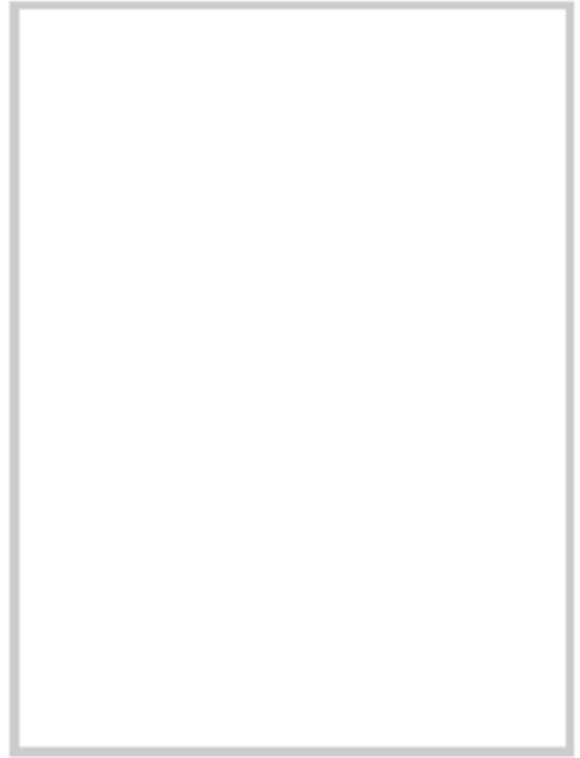

Gååvnese dovne æhpies gaagkoe mij vååjnoe goh amerikansken tjengkere.

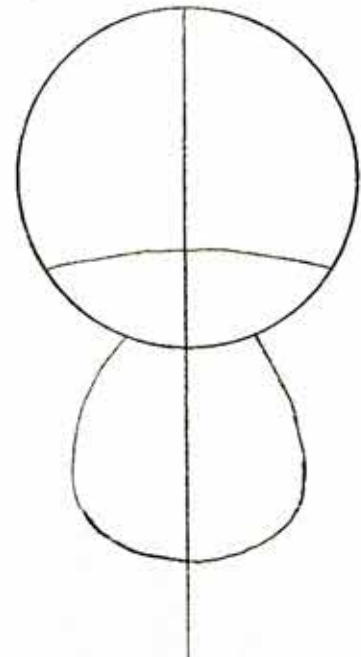
LAAVENJASSE:

Nuhtih dejtie hammojde j̄ih darjode j̄ijtjedh guvvieraajroegaagkoeh.
Datne mahtah veeljedh jis s̄ijhth barre åredæjjah darjodh jallh abpe gaagkojde.

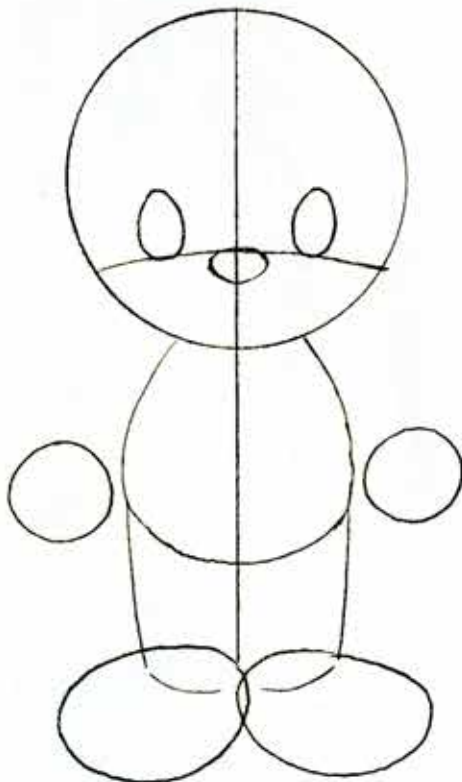

SILLESTE SILLESE GUVVEDH BAMSE

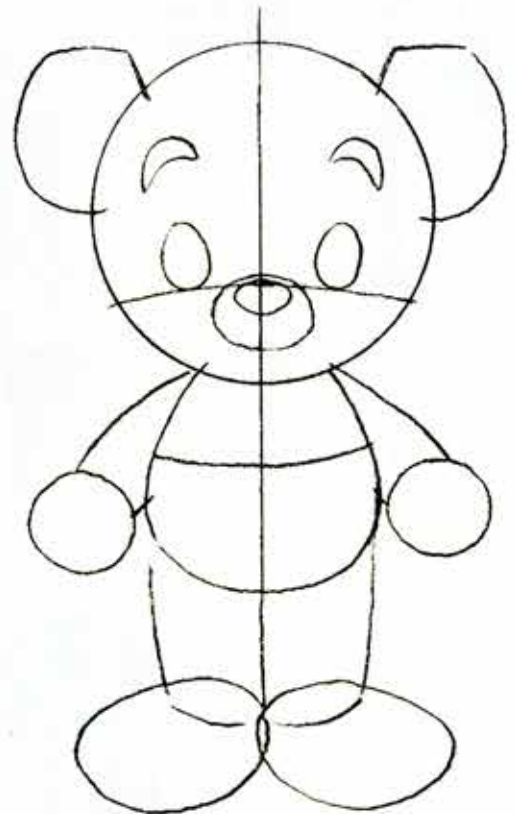
DAELIE ÅADTJOEH LÏEREDH GUKTIE
BAMSEM GUVVIEDIDH. BAMSEM GUVVIEDAMME
GIEVLIEJGUJMIE JÏH JORPE HAMMOEJGUJMIE.

1. GUVVEDH GIEVLIEM JÏH
GAVNJERES GIEVLIEM. DAH
GIEVLIEH EDTJIEH BAMSEN
KRÅAHPË JÏH ÅEJJIE SJÏDTEH.
GUVVEDH KROESSEM DEJ
HAEMIDE. DAEJ SÏEVIGUJMIE
KROESSESNE AELHKEBE SJÆDTA
TJELMIEH GUVVIEDIEH JÏH
JEATJAH DETALJH RÏEKTES
SÆJJAN.

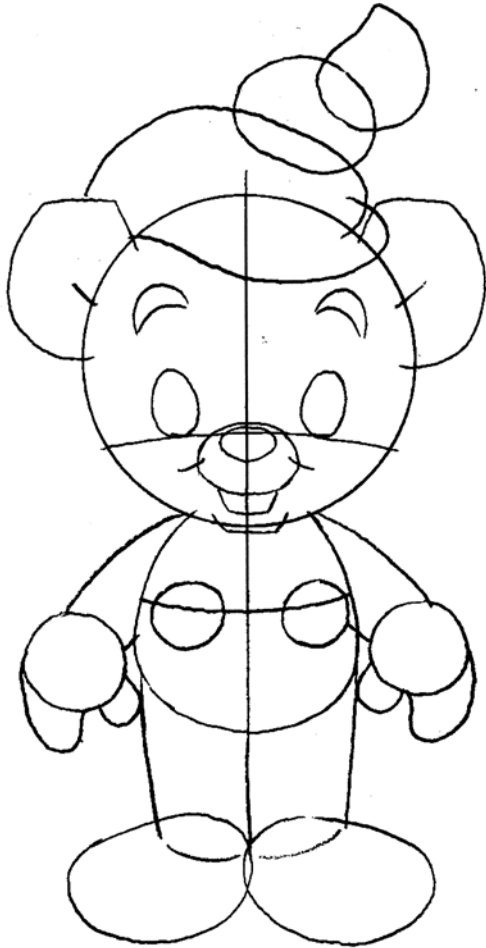

2. GUVVEDH GAVNJERES
GIEVLIE MAH BAMSEN GIETH JÏH
JUELKIEH EDTJIEH SJÏDTEH.

3. GUVVEDH GIETH JÏH
TJELMIEH.

Guvvie: Lars Bällsten © RuneA

4. GUVVEDH GAAVNJERES
GIEVLIEH MAH EDT JIEH BAMSEN
TJOHPE SJIDTEDH.

5. GUVVEDH JEENE BH DETALJH.

6. DAELIE BAMSE
GAERVIES. JIS DATNE
VIELIE LIEREHTALLH
LAAVENJASSIDE
GUVVIEDIDH, DELLIE
AELHKEBE SJÆDTA.

GAAVNH TJAETSIE- LEDTIEM DOV SISNJELN

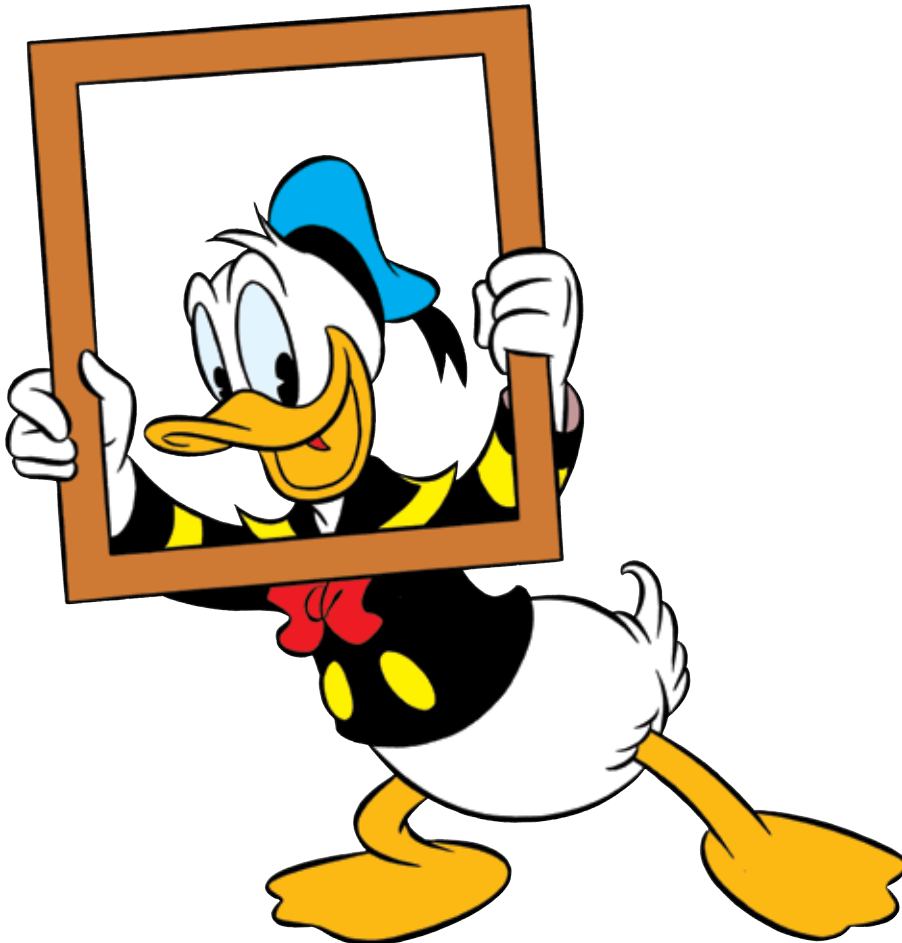
LAAVENJASSE:

Ankeborgesne gellie joekehts almetjh årroeh. Jeenjemes dejstie leah dyjrh. Desnie bienj, snurkh, gaash, snjearah j.n.v. Jeenjemes dej biire mah mijjeh lohkebe leah tjaetsieledtieh. Kalle Anka, Kajsja, Knattarna, Jiekie Jaahke naan dejstie.

Guktie dov eeremes tjaetsieledtie vâjnoe? Jallh mennie guelmesne datne vienhth orreme tjaetsieledtine Ankeborgesne?

Nuhtjh naan dejstie vyteldahkijste jih darjoeh dov jijtjedh tjaetsieledtiem!

Åvtelen aalkah tjoerh ussjedidh guktie dov tjaetsieledtie lea. Guktie voepth? Mejtie dan lea prælløeh? Sjïere vaarjoeh maehetie hijven væhtabihkedassh årrodh. Mahtah goh datne årrodh, guktie datne jih seamma plieresne goh datne, jallh mahtah giem akt jeatjah hæhtadidh.

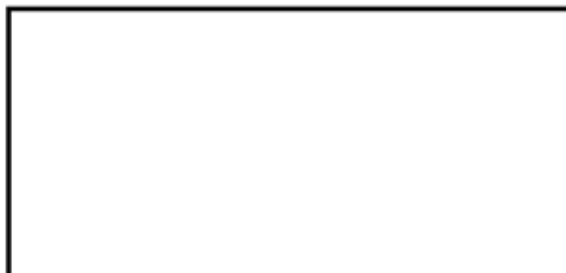

**DARJOEH
DOV JIJTJEDH
GUVVIERAAJROEH**

DAESNIE VIEHKIEM ÅADTJOEH.

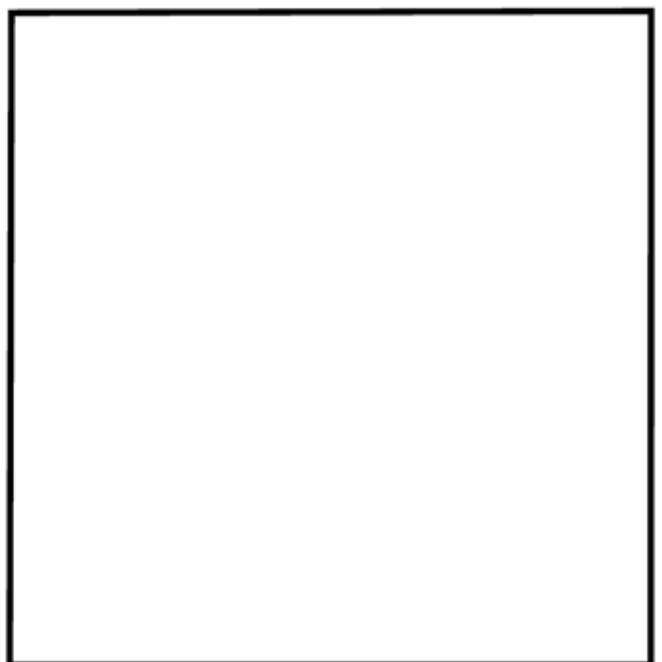
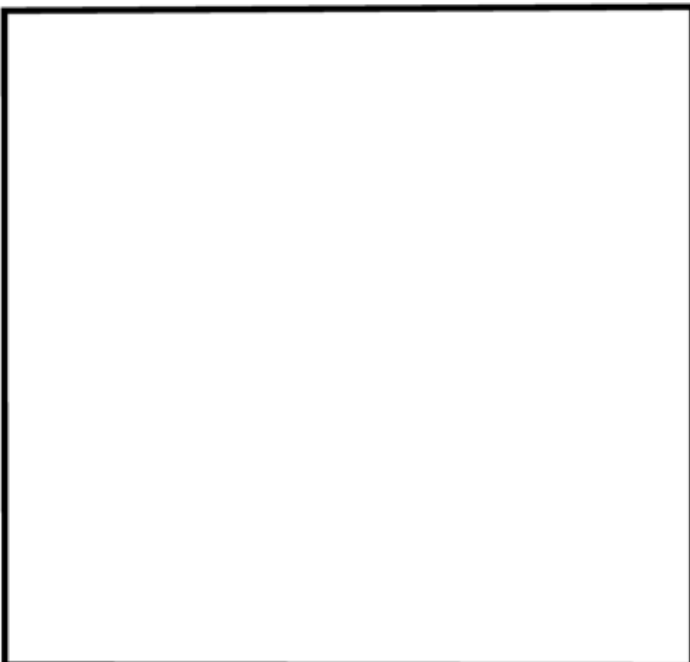
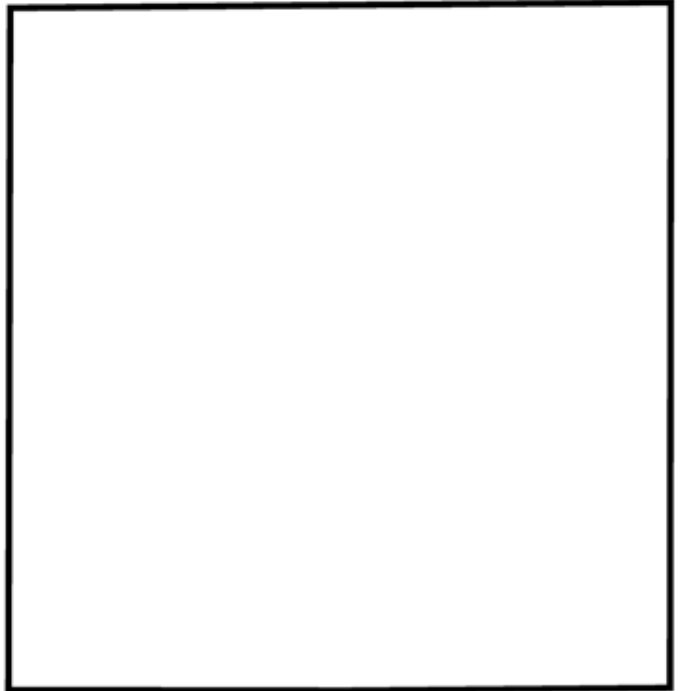
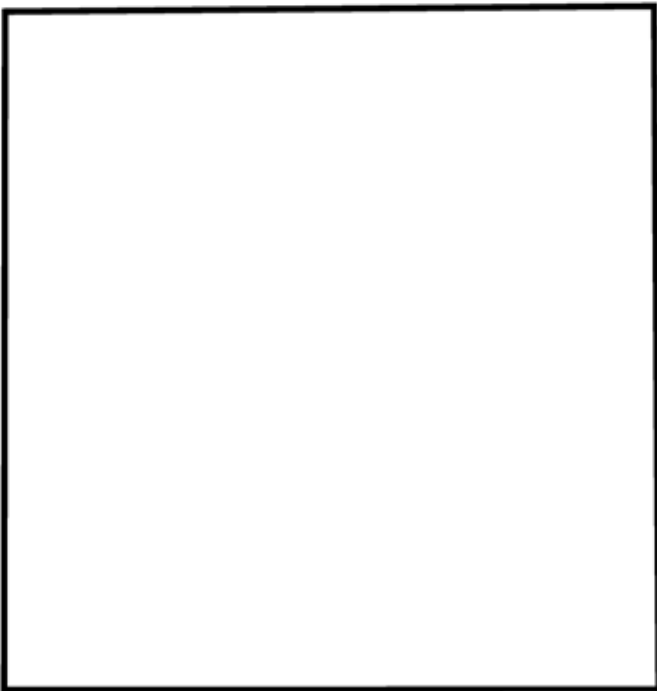
LAAVENJASSE:

Naan aejkien mahta geerve årrodh aelkedh. Dellie daate laavenjasse hijven aalkoe. Daesnie joe voestes rovhtesne deahpadimmie jallh guvvieraajroen nomme. Baajh learoehkidie jaarhkedh jïh sijjen jïjtsh guvvieraajroem darjodh. Nuhtjïh vielie sæjroeh jis daerpies.

AKTEN BIEJJIEN ELMIESKIHPE SKUVLESJALJOSE SOEJI

MAGIJEN

SKLIVLEVOESSE

MOV JÏJTJENE BAMSE- GUVVIERAAJROE!

LAAVENJASSE:

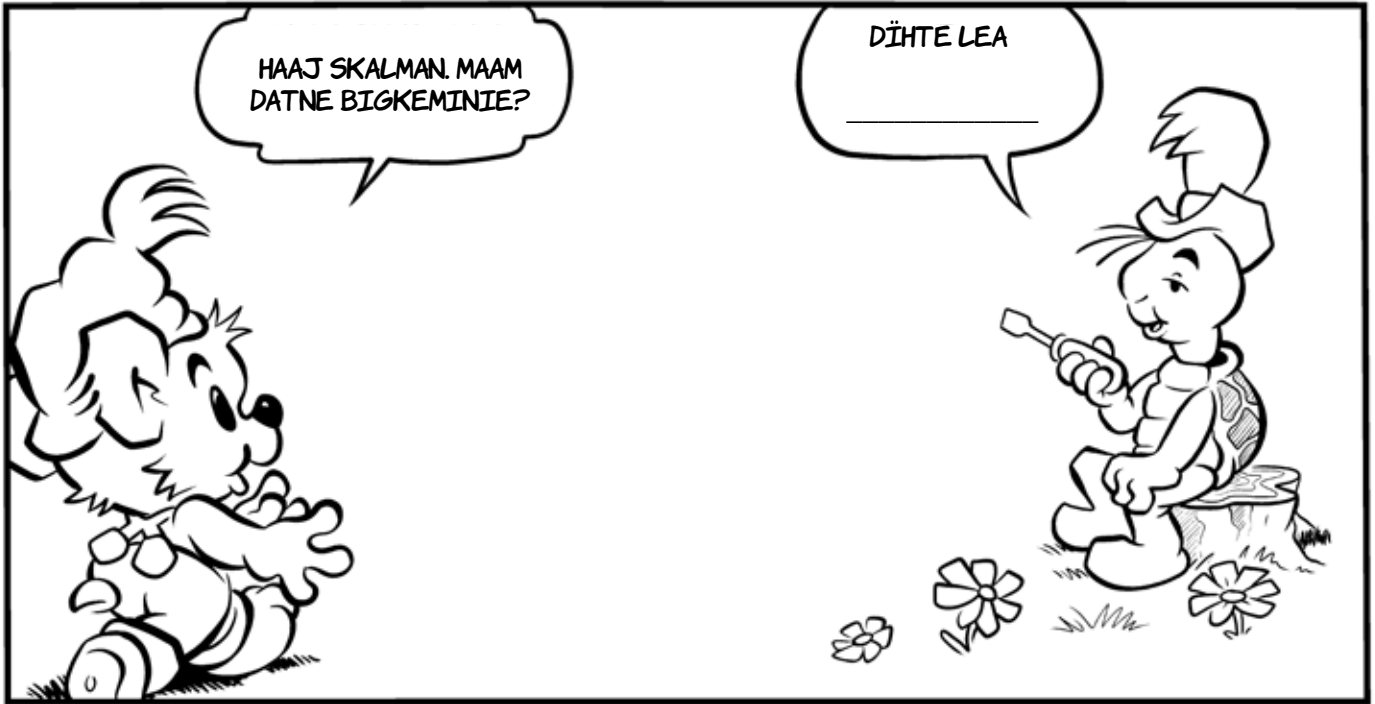
Plaerie Bamse bijjelen 40 jaepieh gâvnesamme, jïh akte dejstie eeremes guvvieraajroeplaerijste Sveerjesne maam jeenemes lyjhkeme. Rune Andréassonen giemhpes jïh veaksehks duvrie maanide gellie boelvine faepieldamme, ij barre Sveerjesne, men aaj Soemesne, Nöörjesne, Danmarkhesne, Polenisnie jïh Russlaantesne.

Learohkh dejnie goerine nuepiem âadtjoeh sijjen jïjtsh guvvieraajroem darjodh gaagkoejgumie Bamse jïh Skalman.

Dah gaagkoeh jïh biekhieh dialååkeste joe gâvnesieh, men naan vihkeles detaljh fåatesieh. Mij amma Skalman hæhtadamme? Jïh mij heannede gosse Bamse båaloem deadta?

Skreejrehth learoehkidie duekiem guvviedidh jïh guvvieraajroem klaeriedidh.

TJOEVKEGUVVIE- RAAJROEH JÏH COLLASJH

LAAVENJASSE:

Jis learohkh PC:m utnieh gusnie maehtieh guvviejgumie barkedh, skannere jÏh mejnie akt guvvieh vaeltedh (ipad, tellefovnh jallh "sÏejhme" kamerah) dellie maehtieh pryövedh guvvieh tjoevkeguvviejgumie ektiedidh.

Jis eah dejtie teknikken viehkiedirregh utnieh maehtieh collasjine barkedh guvviejgumie plaerijste jallh katalååkieste jv.

Daate laavenjasse sjehteles dæhkiebarkojde gusnie learohkh maehtieh d'iedtem utnedh fiere guhtede biehkide barkosne.

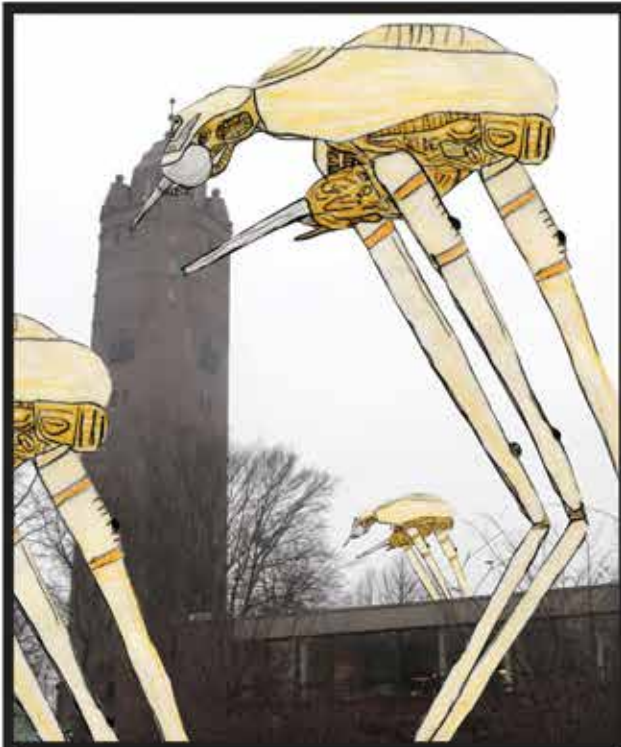
Gosse tjoevkeguvviejgumie barkeminie lohkehtæjja aaj dejtie learoehkidie mahta eadtjalgehtedh mah eah lyjhkh guvviedidh. Teknikke jÏh daejnie orre vuekine barkedh guvviejgumie jÏh soptsesem soptsestidh maehtieh gellie lustes åssjalommesh åvtese buektedh.

Maehtede vuesiehtimmien gaavhtan baajedh guvviedamme gaagkoeh tjoevkeguvviej duekesne dorjehtidh jallh baajedh learoehkidie sijjen gaagkojde gaavnedidh.

TRELLEBORG JAAMA

GLUVIEH KIM & ROBIN
LEAROHKH BORGEN
SKUVLESNE
TRELLEBORGE 2011

DAH ROVNEGS SKÏHPH AEJHTIEMINIE GOSSE
TRELLEBORGEN TJÏRRH VAANTERDEMINIE

SEAMMAN AEJKIEN TJOHKEHTS
ZOMBIERH STAAREN JARNGESNE
STRERKIESTEHTIEMINIE

MILIT AERH EDTJIEH ALMETJH VAARJELIDH

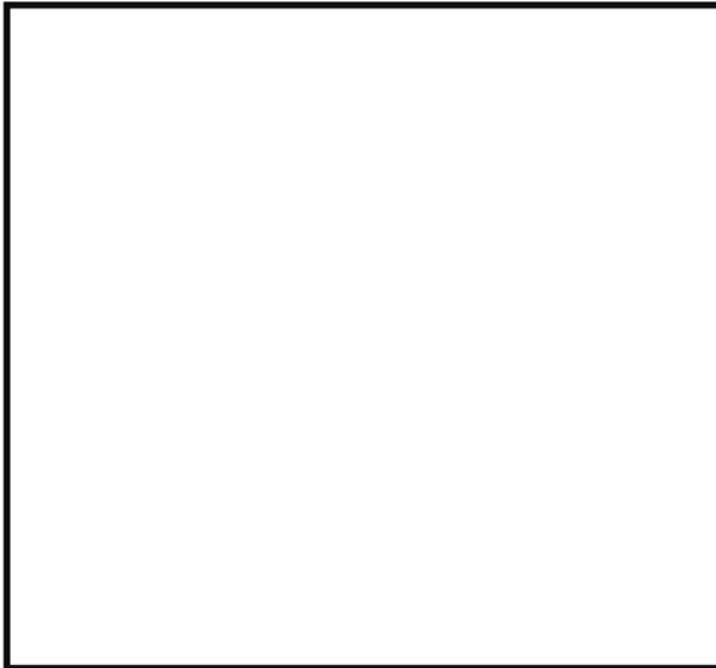
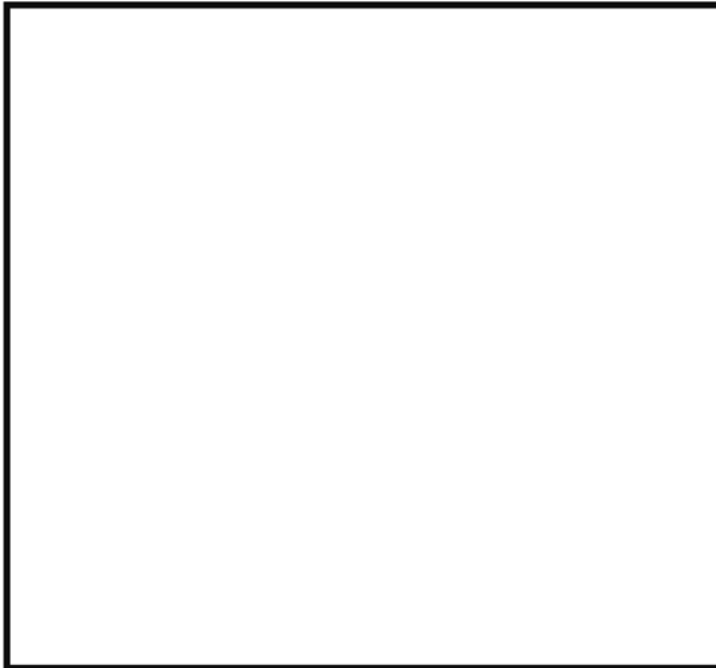

MILIT AERH EDTJIEH ALMETJH VAARJELIDH
MEJTIE DAH TÏJESNE BÄETIEH?

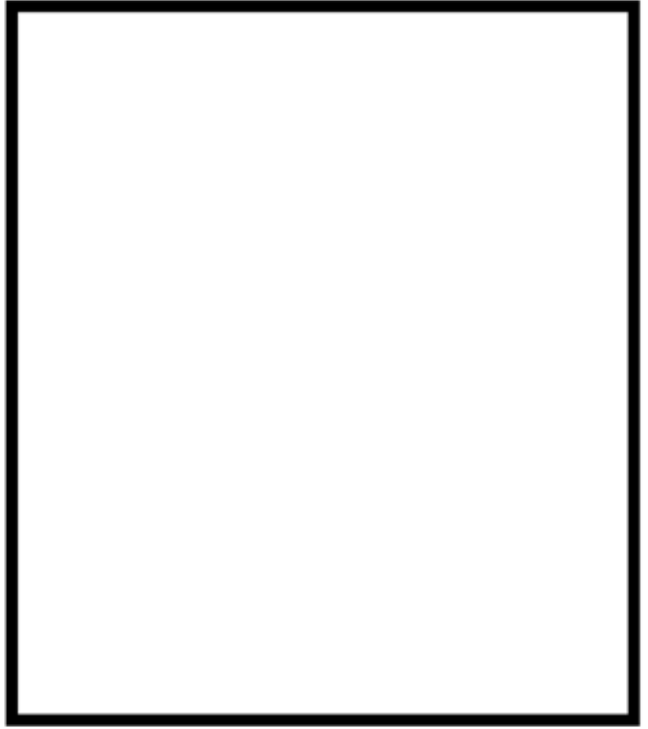
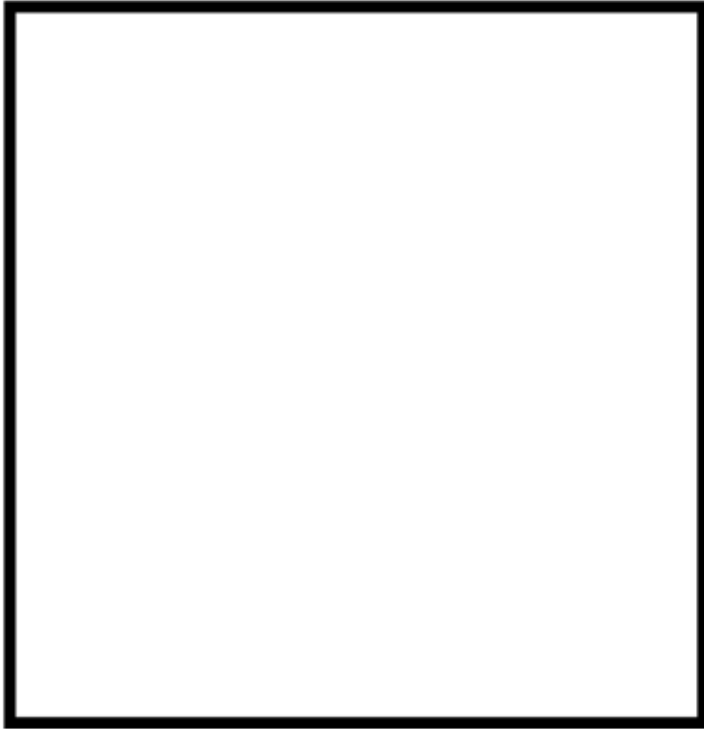
TÆJMSONE DORJEME JIMMY WALLINEN EKTINE TJAKTJEN/DAELVIEN 2010/2011

GOERH SÆJROJDE

VAESTIEDASSH MIJ LEA GIE? & GIE LEA MIJ?

1. Mimmi Pigg 2. Viehkie 3. Guhkiesjuelkie 4. Akte dejstie böösijste
5. Alexander Lukas 6. Gaavnehtæjja-Jaahke 7. Björnbuse 8. Musse Pigg
9. Joakim von Anka 10. Kalle Anka 11. Klasse Häst 12. Knase Anka
13. Svarte Petter

Guvvieraajroeh ööhpehtimmesne mejnie guhkiem giehtelamme juktie svienske learohki lohkemem skreejrehtidh jiih lohkemegoerkesem bueriedidh. Skuvlh jiih pedagååkes barkoeh ööhpehtimmiematerijaalh åadtjoeh namhtah lohkehtæjjabihkedimmieh (lohkehtæjjijste, lohkehtæjjide), aelpies guvvieraajroematerijaalh barkoetjåanghkoeh workshops jiih guvvieraajroej darjoh mah guessine bætieh. Daate prosjekte Egmont Publishing juhtehte ektesne Läsrörelsen, Seriefrämjandet jiih Apart Förlag.
Lohkh vielie nedtesæjrosne: Serieriundervisningen.se

